

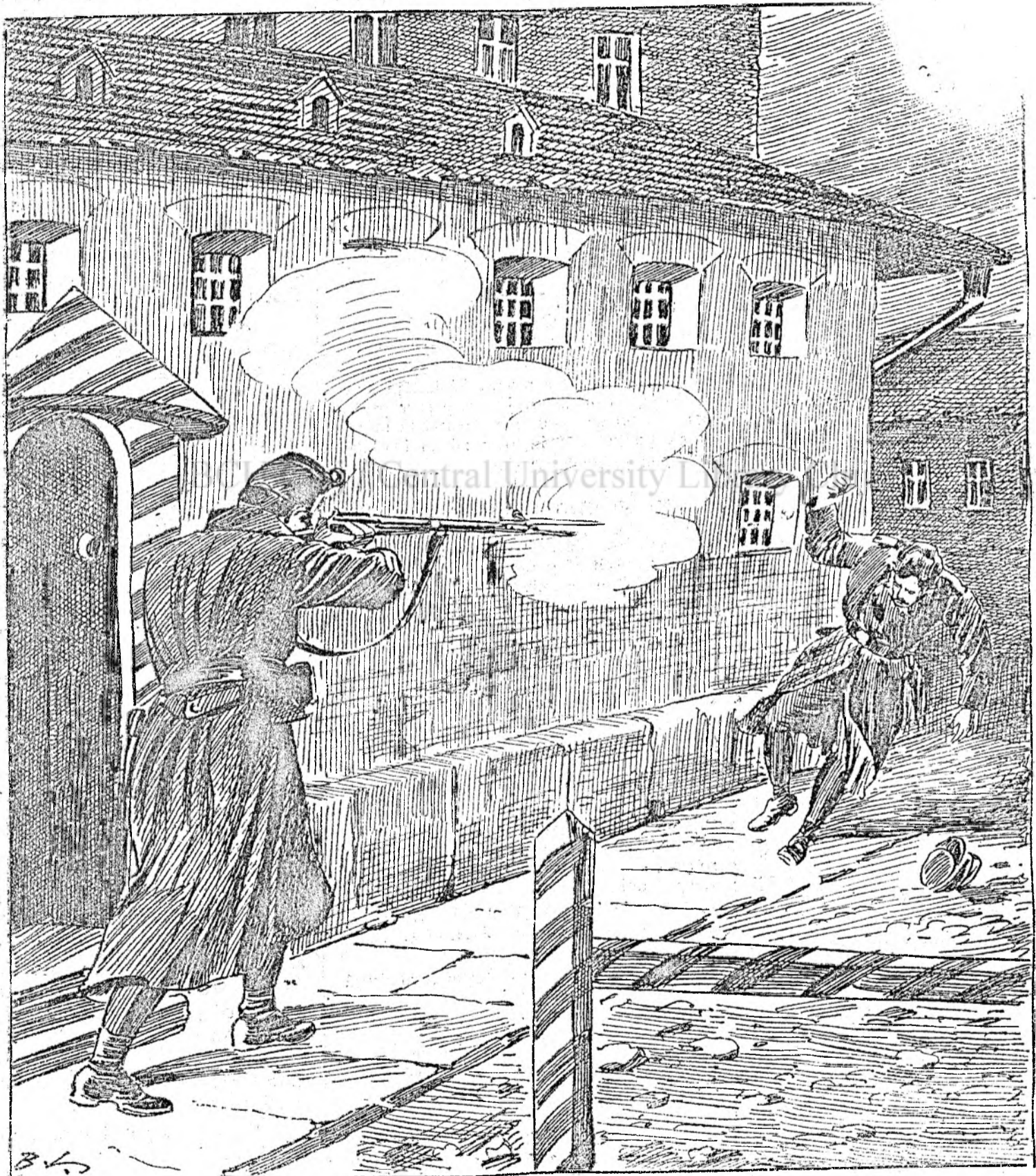
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe o jumătate de an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 În Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentul se face la „Tipografa” N. Woltzer, Sibiu

Foaie politică.
Are în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Pușcat de sentinelă.



Soldatul Seres Lajos din Oradea îi s'a curât de viața de soldat și ca să scape de reglement și de ispită, s'a hotărât să-și puie capăt vieții. Dar cum? N'avea curaj nici să se împuste, nici să sară în apă. De odată îi veni în minte un plan. În o noapte întunecoasă din săptămâna trecută s'a dus la măgăzinul militar din ulița Crișului, care e păzit întotdeauna de sentinelă (strajă). Apropiindu-să de căsuța sentinelei, începu să strige cât îi lua gura:

— Dau foc magazinului, îl aprind...

Sentinelă îi strigă:

— Stai! Cine ești?

Seres în lor să răspundă, făcea larmă și striga într'una:

— Vă aprind, vă pârjolesc pe toți!

Sentinelă atunci îl luă la țintă și pușcă de mai multe ori; două gloanțe îl nimeriră prin o mână. La auzul pușcăturilor veni în

grabă patrula și aflând pe Seres sângerând, îl duseră la spital.

Fuind ascultat, Seres mărturisii, că nici prin gând nu i'a trecut să dea foc magazinului, dar s'a dus a o o, ca sentinela să-l puște și așa să se prăpădească, căci el singur să-și facă capăt, nu avea curaj. Rana nu i-e așa de primejdioasă, în cât probabil să va vindeca.

Chioul nostru ne arată scena, când sentinela pușcă asupra lui Seres.

Lupta în parlament.

De când s'a început discuția proiectului lui Apponyi în dietă, deputații noștri au avut să ducă greul opoziției și luptei în parlament. Și în ce împrejurări și între ce oameni? La dovezile și adevărurile lor cu ce răspund deputații soviniști? Cu huidaieli, cu injurături, cu vorbe cocicești, nevrednice de casa țării. Atăcați și batjocoriți au fost și sunt deputații noștri, poporul nostru, regatul României și tot ce este românesc. Șoviniștii neavând alte argumente, alte arme, cu de aceste luptă.

Vorbirilor serioase, temeinice, armelor oratorice avântate și cinstitute ale deputaților noștri, ei pun în față murdării. Aceste însă nu pe noi și pe ai noștri îi murdăresc, ci pe acei cari le folosesc.

O știm aceasta cu toții, numai șovinismul descreeșterat nu o știe, nu vrea să o vadă. O știe însă lumea întreagă și de aceea deputații noștri trec preste astfel de neblejnicii și-și fac mai departe datorința și-și vor face-o până în capăt.

După ce în vreo două trei ședințe din săptămâna trecută șoviniștii și-au vărsat tot veninul asupra deputatului Vaida și a deputaților noștri, cari l-au luat în apărare, după ce mulți din ei au sberat, până ce li s'au secat gâtjele patriotice — s'a continuat în ședințele de Vineri până Marți discuția în general asupra proiectului școlar.

Joi, săptămâna, trecută nu s'a ținut ședință.

Vineri a vorbit deputatul sas Melzer împotriva proiectului, arătând că și pentru școlăile săsești din Ardeal e stricacios acest proiect. El a fost singurul orator din partea Sașilor. A luat apoi cuvântul Apponyi, ca să resfrângă vorbirile de până aci, contrare proiectului. Și le-a resfrânt și și-a apărât proiectul cu sucituri, cu întortochări și a terminat vorbirea cu o laudă sbârânăitoare la adresa poporului maghiar. »Acet popor genial, cu prevedere politică și cu meniri mari culturale — vorbele lui Apponyi — a înțeles cel dintâiu constituționalismul în Europa, el a șters întâiu sistemul feudalist« etc.

Ei, de Apponyi, trebuie însă să știi, că lauda de sine nu amiroasă — a busuioc. Indată a vorbit și i-a răspuns dep. Novac al nostru, răsturnând punct de punct și cu pilde foarte potrivite afirmările scâlciate ale lui Apponyi.

În ședința de Sâmbătă s'a hotărât, între strigăte și larmă asurzitoare să se șteargă din ziarul dietei poeziile cetite de Vaida, apoi la proiect a vorbit, ca cel mai însemnat vorbitor al zilei, dep. nostru Dr. Aurel Vlad, ținând în timp de un cias și jumătate un discurs, cum numai dela deputații noștri suntem obișnuiți a auzi.

După ce mai vorbește pe scurt Baloghy, prezidentul, deși era înștiințat la cuvânt dep. sârb M. Kșits, declară discuția generală de încheiată. Dep. Dr. Maniu protestează, dar e întimpinat cu insulte din partea șoviniștilor. Patriotii să grăbesc să și vadă votat proiectul!!

În ședințele de Luni și Marți au avut dreptul de vorbit deputații, cari

au făcut propuneri. Au fost toți de-ai noștri: Polyt, Goldiș Luni, iar Marți Dr. Mhali, Skiciac și Dr. Vlad. Cu aceste discuția fiind sfârșită, Marți pela amezai s'a făcut votarea și majoritatea șovinistă a primit proiectul. Împotriva lui au votat naționaliștii și deputații sași (5 inși) iar din partidul poporal 3 inși.

S'a început apoi numai decât debateră specială, adecă articol după articol, care să urmează acum și la care iau parte vie iarăși deputații noștri.

Sibiu, 19 Aprilie n. 1907.

Zece ani primar. În 16 Aprilie c. s'au împlinit 10 ani, de când este primar al Vienei, Dr. Carol Lueger, prietinel poporului românesc. În acest timp el a făcut atât de mult pentru orașul împărătesc, încât în privința socială, igienică etc. orașul întrece multe alte capitale. El a organizat apoi partidul social-creștin, care pune zăgaz speculațiilor Jidovilor. De aceea a zis regele Carol al României, că Lueger e unul din cei mai mari bărbați din vremea noastră.

Dzeu să-l țină la mulți ani!

Conferența de pace, a doua de felul acesta, să va întruni în 15 Iunie c. în Haga. Guvernul Olandei a trimis invitațiile la toate statele, cari și-au numit reprezentanții. La conferență să va discuta și afacerea desarmării.

M. Sa în Praga. M. Sa împăratul și regele nostru a sosit Luni, în 15 l. c. în Praga, capitala Boemiei, unde rămâne 15 zile.

Călătoria și petrecerea Majestății Sale în Praga, acum în preajma alegerilor pentru parlamentul austriac, are o deosebită însemnătate politică și e în tot cazul un însemnat succes al partidului Cehilor.

Năsbuții. Să zice, și cu drept cuvânt, că deputații unguri din Ardeal, să interesează puțin de cercurile lor și de trebile publice. Aceasta a voit să o dea de minciună deputatul ardelean contele Bethlen Stefan și în ședința dietei din 10 Aprilie c. a ținut o vorbire lungă și pătimașă împotriva Românilor. Bethlen ne învinovățește, că noi Români, indeosebi preoții, învățătorii cu un cuvânt inteligența, suntem iredențiști, adecă voim să alipim Ardealul la România, că spre acest scop lucră »Liga«, că de aceea au fost atâția Români dela noi la București astăvară, ca să facă acolo agitații etc.

Din pricina aceasta face următoarele interpelații:

1. Are cunoștință dl ministru despre toate agitațiunile, săvârșite de inteligența românească și de clerul lor, — și ce dispoziții va lua?

2. Are cunoștință dl ministru despre operațiunile săvârșite de »Liga«, — și ce măsuri va lua împotriva?

Suntem curioși ce va răspunde ministrul la aceste năsbuții grofești.

„Răscoală în Hunedoara.“

— Cine sunt agitatorii? —

»Români din Hunedoara s'au răscolat! O ceată de opt sute de oameni fanatizați au luat cu asalt primăria. Antreprenorul italian Artur Tullio a fost omorât, pentru că a luat apărarea Maghiarilor!«

Știri de cuprinsul acesta au fost trimise din Hunedoara foilor șoviniști ungurești din Budapesta și din alte orașe, Sâmbătă și Duminecă, iar după ele au urmat rapoarte lungi, în care să spunea că în Hunedoara s'au răscolat Români și că tot jurul Hune-

doarei e în ferebere, primejdia e mare și trebuie luate măsuri grabnice, trebuie gendarmi, miliție, plumbi și temnițe Valachilor.... Așa scrie între altele »Magyarország« adaugând injurături cocicești la adresa Românilor.

Știam dela început, că știrile aceste sunt esagerate și pline de scornituri, căci cunoaștem firea foilor șoviniști și a corespondenților lor percinuați și fără conștiință.

După ce o zi au alarmat lumea cu aceste știri obraznice, a venit a doua zi, Marți desmințirea oficioasă făcută chiar de viceșpanul Hunedoarei, care arată că în Hunedoara au fost două întâmplări, dar care n'au de-a face nimic cu politica și de răscoală nici vorbă n'a fost. O foaie semioficioasă din Budapesta, pe baza raportului viceșpanului comitatului Hunedoarei, care conglăsuște și cu informațiile ce le avem noi, arată, că Sâmbăta trecută a fost târg în Hunedoara și au venit și feciori la asentare. Feciorii din Peștișul de jos au venit în conflict cu muncitorii italieni, în o crișmă și în învălmășială un fecior a străpuns cu cuțitul pe italianul Tullio, cu care avea dușmănie de mai înainte pentru o fată. Feciorul ucigaș a fost prins. Acesta a fost un caz.

Al doilea, care n'are nici o legătură cu cazul dintâiu, s'a petrecut înainte primăriei. Doi feciori dela asentare au trecut pe acolo cu cocarde naționale românești. Gendarmii i-au provocat să ia jos cocardele și feciorii nevoind, au fost duși la primărie și după ce și-au spus numele, au fost lăsați liberi. Cu acest prilej, fiind târg, s'a adunat mult popor în fața primăriei, care însă la întervenirea gendarmilor, s'a împrăștiat în liniște. Atât! N'a fost lipsă, ca gendarmii să se folosească de arme, nici arestări nu s'au făcut.

Corespondenții din Hunedoara a foilor, cari au alarmat lumea cu știri de răscoală, au făcut-o aceasta anume, ca să poată lovi în Români. Eată, dlor procurori, *aceștia sunt agitatorii*, cari fac scornituri anume, ca să turbure pacea dintre cetățeni și să ațâțe pe Unguri contra Românilor. Rugăm pe dl procuror să caute pe acei corespondenți și să-i acuze pentru agitație, căci aci nu e vorbă de greșală, ci de o faptă făcută anume pentru a produce zarvă. În acest punct suntem de aceeaș părere cu »Erdélyi Hírlap« din Cluj, care cere și ea să se facă cercetare, ca să se vadă *cine și cu ce scop* a trimis foilor din Budapesta astfel de informație esagerată și cu menirea de-a produce senzație.«?

Să vedem pe dl procuror, va face ceva?...

De altcum deputatul nostru Dr. Aurel Vlad a înștiințat o interpelație în dietă în afacerea aceasta.

Sânge — în Beiuș.

Ațâțările nesăbuite ale foilor ungurești împotriva Românilor și intoleranța șovinistă a dat roade triste. În Beiuș, la adunarea poporală convocată pe Duminecă în 14 Aprilie c. s'au

grămădit și Unguri și au provocat scandal și bătaie, iar gendarmii au rănit mulți Români. A curs sânge scump românesc, primul sânge pentru proiectul lui Apponyi.

Eată cum s'a petrecut tristul caz, după cum să raportează din Beiuș foier noastre:

La adunarea de protestare sosită mai multe sute de Români din satele învecinate. Pe podiul ridicat în mijlocul pieții ocupaseră loc inteligența din Beiuș și jur, în frunte cu protopopii ambelor confesiuni. Pentru menținerea ordinii a fost trimis aici protopretorele Markovits din îndepărtata comună Cefa. Erau apoi de față 60 jandarmi, în frunte cu un căpitan și locotenent. Mai erau de față și numeroși Unguri din Târcaia, cari și în rândul trecut, în iarna anului 1905, provocaseră scandal.

Abia s'a deschis adunarea și pe când vorbia dl C. Popovici, acești agenți provocatori au început să cânte »Kossuth nota«. Români, ca să meargă până la extrem cu răbdarea și văzând că protopretorele și funcționarii unguri aprobă și aplaudă pe agenți, i-a lăsat să cânte până în capăt. Agenții însă nu s'au mulțumit cu atâtea, ci după ce au terminat cu cântarea, au început să lărnuiască și să strige tot felul de injurii la adresa Românilor.

Protopopul Antal, Dr. Cosma, Dr. Ciordaș și ceilalți aranșatori ai adunării au rugat atunci pe protopretore să facă ordine și să îndepărteze pe scandalagii. Acesta a răspuns însă că într'o adunare populară oricine are dreptul să dea expresiune sentimentelor sale.

Românii au protestat atunci și au făcut responsabil pe protopretor de cele ce se pot întâmpla. Acesta ca eșit din fire a început atunci să vocifereze și le-a strigat fruntașilor români să tacă, să nu mai zică un cuvânt, căci altfel li arestează pe toți. Asta par'că a fost ca un semnal, căci ungerii din Târcaia, cu pietri, pe cari le aduseseră cu ei în traiste ascunse sub șubele lor, au început să bombardeze pe fruntașii români de pe podiu și chiar mulțimea mare de români.

Se înțelege s'a produs o învâlmășală cumplită. Iute însă gendarmii au tras cordon între români și unguri și au început să dea cu baionetele și cu patul puștii în Români, asupra cărora și ungerii dela spatele jandarmilor dădeau cu pietri. În câteva clipe începu să curgă sânge: românii aveau capetele sparte și trupurile împunse. Strigătele de turie și vaietele umpleau văzduhul. Ofițerii de jandarmi comandau luarea la goană a Românilor și cu baionetele înainte, jandarmii urmau a izgoni pe români, până i-au scos afară din oraș, risipindu-i pe câmp și spanând că vor fi împușcați, cei ce nu se vor duce acasă în satele de unde au venit. Mai mulți Români au fost arestați.

Fruntașii români au dat o telegramă la ministrul de interne și la clubul naționalist, iar o deputație, condusă de adv. Dr. Ciordaș s'a dus la fișpanul să arete mișelii, ce s'au făcut și să ceară dreptate.

Fișpanul kossuthist Glatz a cerut deputației să dea în scris plângerea și a zis, că el va cerceta cauza conștient și va face dreptate.

Hm, vom vedea și asta!

În legătură cu aceasta amintim, că fruntașii din Bihor fac pregătiri pentru a ținea o adunare de protestare a întregului comitat.

Proteste și adunări populare.

Cu ținerea adunărilor de protestare s'a continuat. Să poate zice, că s'au ținut până acum adunări populare aproape în toate părțile locuite de români, în orașe și pe sate, după cercurile electorale. Asemenea e mare numărul comitetelor și sinoadelor parohiale și protopopești, cari în mod energic și cu

demnitate și-au ridicat glasul de protestare împotriva proiectului școlar al lui Apponyi.

Laudă să cuvine conducătorilor și fruntașilor noștri de pretotindinea, cari au chemat la sfătuire pe iubitul nostru popor, i-au tălmăcit stările politice din țară, i-au formulat dorințele noastre și i-au arătat primejdia, ce poate să urmeze pentru școală și biserică, pentru limba și ființa noastră ca popor, din proiectul lui Apponyi. Laudă să cuvine bunilor și deșteptilor noștri țărani, cari neținând samă de șicanări și neluând în seamă în multe locuri depărtările, au ascultat de glasul fruntașilor și s'au prezentat la adunări.

Prin adunările acește și prin glasul nostru din aceste adunări, am dat putere și indemn iubitorilor noștri arhieriei și deputaților din dietă de a lupta mai departe pe toate căile legale împotriva acestui proiect.

Prin adunările aceste am dat dovadă, că ne pricepem rostul nostru ca popor, că ne interesăm de soarta noastră și a patriei și cerem și pretindem, ceea ce este spre binele nostru.

Prin aceste adunări am dat dovadă, că suntem oameni de ordine și că ne iubim limba, biserică și școală.

Prin aceste adunări am dovedit mai pe sus de toate, în fața lumii întregi, că suntem una, cărturari și plugari, domni și țărani, una și nedespărțiți, ca un singur om, luptând, cum zice poetul, pentru sărăcia noastră și pentru neam.

Eată pe scurt mișcarea din zilele din urmă:

Adunări oprite.

Cu toate că ocărnuirea a permis dela început ținerea adunărilor noastre populare, solgăbirării și alți slujbași șovinisti, folosindu să de unele precește, au oprit câteva adunări.

Astfel a fost oprită a doua oară adunarea convocată la *Somcuta-mare*. Românii de acolo însă vor înștiința o și a treia oară.

Adunarea convocată la *Someșul-rece* (comit. Cojocnei) a fost asemenea oprită de fisolgabirăul din Gilău, sub cuvânt că în Someșul-rece bântuie boala lipicioasă (dizenterie.) Poporul de prin satele de munte plecase spre Someșul-rece și solgăbirăul a pornit 80 de jandarmi, ca să-l oprească și să-l măie acasă. Cu acest prilej a fost luat prins învățătorul George Trif, pentru că a voit să vorbească poporului adunat. El a fost pedepsit de voinicosul fisolgabirău la 10 zile arest și 200 cor.

Adunarea din *Beiuș*, întrunită în 14 Aprilie, a fost spartă și imprăștiată de jandarmi. Aci s'a vărsat și sânge. Despre aceasta volnicie scriem la alt loc.

A fost oprită și adunarea dela *Borlești* (Sătmar). Protopretorul a zis, că a esundat Someșul și nu-l poate trece. Dar noi întrebăm, cum au trecut atunci jandarmii? cari erau în Borlești cu grămada.

Adunări ținute.

Adunări de protestare s'au mai ținut în următoarele locuri: Oravița, Vințul inf. Ludoș,

Reghin, Mociu, apoi în Capolnoc Mănăstur în 17 Aprilie c. în Șimleu în 19 l. c. etc.

La adunarea din Bozoviciu din 9 Aprilie s'a întrunit o mare mulțime de Români almăjeni. Insuflețirea a fost mare. Au esplicat situația și au făcut cunoscut proiectul avocatului Dr. Sam. Vladoane, Dr. Ioan Sârbu și Dr. Ilie Groșșan.

Adunarea din Timișoara a fost cercetată de vre-o 3000 de Români; a fost prezidată de dl Em. Ungurean și au vorbit, stârnind mare însuflețire, protopopii Dr. Tr. Putici, și Ioan Pepa, avocatul G. Adam, care vorbind despre proiect a zis între altele, că proiectul acesta vrea să îndulcească pe învățători, pentru-ca să le ia puterea.

La adunarea dela Oravița s'au adunat mii de Români de pe valea Carașului și sudul Bănatului, din cercurile Oravița și Sasca. Au fost de față și deputații Aur. Novac și Dr. Vlad. Au ținut vorbiri temeinice deputații, apoi adv. Dr. P. Corneanu, Dr. Meșter, inv. Jianu etc. Hotărîrea s'a primit cu mare însuflețire.

O isbutită adunare au ținut grănițerii la Caransebeș, în număr de 4500. Au vorbit între alții Dr. I. Sârbu, dep. Aur. Vlad, țăranul Vășii etc. Poporul a făcut manifestație însuflețită episcopului Nic. Popes, la rezidență.

Sârbii asemenea au ținut câteva adunări bine isbutite.

Mai dăm unele informații despre adunările, cari s'au ținut în următoarele locuri:

În Murăș-Ludoș.

În Murăș Ludoș s'a ținut adunarea în 14 l. c. luând parte mare mulțime de Români murășeni și de pe Câmpie. Prezident a fost ales Iuliu Vlăduț, dir. de bancă. A vorbit cu mult temei vrednicul protopop al Ludoșului, Nicolae Solomon despre proiect. A mai vorbit proprietarul Emil Cormoș și țăranul Dumitru Icănzan, arătând pe scurt dorințele poporului român. În fine a vorbit Dr. Valer Moldovan adv. care a propus și proiectul de hotărâre. Adunarea a fost foarte însuflețită și a decurs în bună rânduială. Cei 55 de jandarmi ce au fost concentrați în Ludoș, n'au avut nimic de lucru.

În Lugoj.

Vrednicii Români din cercul Lugojului, biruitori de curând, au ținut o impunătoare adunare, fiind de față peste 2000 de alegători. A fost ales prezident Dr. V. Braniște, care a ținut un avântat discurs, plin de dovezi privitoare la proiectul lui Apponyi. Frumos a vorbit dep. Dr. George Popoviciu, țăranul Ioan Vasăi din Satul-mic etc. Deputatului Vaida, când li s'a pomenit numele, li s'a făcut mari ovații. Adunarea a fost foarte isbutită.

În Reghin.

S'a ținut adunarea în 14 Aprilie c. Au fost de față 5—600 de alegători; vina, că n'au fost mai mulți, o poartă nepăsarea unor preoți. Altcum adunarea a succed bine. S'au ținut frumoase vorbiri de cătră adv. Dr. I. Harșa, despre votul universal, Simeon Zahan, par. în Brețcu, inv. Dum. Cioloca, par. I Grama. Ioan Duma etc. Vorbitorii au fost ascultați cu luare aminte și vira aplaudați.

In Hațeg.

La adunarea poporală din Hațeg s'au adunat pe 7 Aprilie c. preste 3000 de săteni și fruntași inteligenți din Țara Hațegului. Adunarea s'a ținut în piață. Vorbitorii au fost viu aclamați și aprobați. Au vorbit dnii M.h. Bontescu și Dr. Victor Bontescu, Dr. Iacob Radu, protopopul Ulpiei Traiane Nicolae Muntean, preotul Iacob Niculescu și Dr. Aug. Străitar, care cetește proiectul de rezoluție, primit cu mare însuflețire. Adunarea a fost foarte isbutită.

In Giriș.

In Giriș (B hor) s'a adunat popor și inteligenți de pe satele din jur, în 7 Aprilie c. Au vorbit dnii V. Bab, deregător la »B horeana« în Orade, zălosul tinăr Dr. D. Lascu și alții. S'a primit o hotărâre ca cea din S. Nicolaul-mare.

In Teaca.

In 11 Aprilie c. s'a ținut adunarea poporală în Teaca, prezidată de Dr. Eugen Bran, avocat. Au luat parte aproape toți preoții și învățătorii din cerc și la vre-o 2000 de țărani. Au vorbit dnii Dr. Ioan Vâscan, avocat, combătând proiectul lui Apponyi, apoi Teodor Doșa preot în Pintic și Florea Bogdan, inginer în Reghin. La propunerea proprietarului Iuliu Mera s'a primit o hotărâre de protestare. Adunarea a decurs în ordine și cu mare însuflețire.

E de însemnat, că câțiva deregători șovinisti au încercat să împiedece adunarea aceasta înștiințând pe aceeași zi și ei o adunare poporală, la care au convocat pe toți învățătorii români din cercul electoral Teaca, dar bravii noștri învățători și-au exprimat indignarea față de aceste apucături cortesești spunând, că ei una simțesc cu întreaga suflare românească.

Astfel temându-se, că în adunarea convocată de ei Românii vor fi mulți, n'au mai ținut-o.

In adunarea Românilor s'a înscris, ca vorbitor și contele Toldalagi din Teaca, dar văzând însuflețirea poporului pentru conducătorii săi, și-a ciulit urechile și n'a mai vorbit.

Din România.

Monarchul nostru către regele Carol.

Din București se anunță: Împăratul Francisc Iosif, a trimis regelui Carol o telegramă prin care-l felicită pentru măsurile energice și înțelepte, prin cari guvernul român a știut să înăbușe repede războaiele țărănești. Împăratul Austriei laudă în deosebi purtarea și curajul trupelor române.

Regele Carol a răspuns împăratului Francisc Iosif mulțămindu-i din inimă pentru semnele de prietinie ce i-a arătat. Regele se simte mândru de laudele aduse armatei sale, care și a făcut datoria și a înăbușit mișcarea de rezcoală din țară. Telegrama regelui se termină cu afirmația, că liniștea s'a

restabilit pe deplin și plin de încredere în viitor, regele e sigur că în scurt timp rănile materiale și morale vor fi vindecate.

Stările în țară.

După rapoartele sosite dela prefecti la guvern, în întreagă țara domnește liniște. Generalul Crăniceanu a dat următorul ordin de zi:

»Liniștea restabilindu-se acum, ofițerii și trupele trebuie să se poarte cu mult tact și cu toată blândețea față de țărani. Amenințările și arestările să fie bine justificate și făcute în înțelegere cu administrația locală.»

Afară de puține locuri, lucrul câmpului s'a început pretutindenea. În Moldova câmpiile sunt acoperite în parte cu zăpadă.

Izgonirea streinilor.

După porunca ministrului de interne, aplicându-se cu stricteță legea, au fost izgoniți dela sate o mulțime de străini, cari trăiau speculând populația dela sate și nu aveau acte în regulă. Intre aceștia sunt mulți Jidovi, cari trebuie neamănat să părăsească satele.

Zilele acestea o deputație de fruntași evrei, s'a prezentat la dl Stere, prefectul județului Iași, spre a-l ruga să retragă măsurile de izgonire.

D. Stere a răspuns că nu poate face nimic, deoarece azi cuvântul țărănilor trebuie ascultat, căci ei au ajuns un factor politic însemnat, așa că nu se mai poate trece peste dorințele lor. Țăranii au cerut izgonirea evreilor de pe la sate, și au drept, prin urmare legea va fi aplicată.

D. Stere a mai spus că știe voința Jidovilor izgoniți de a emigra în alte state și și-a exprimat credința, că guvernul va înlesni această emigrare.

Numărul arestațiilor.

Numărul arestațiilor din răscoale, după cum raportează ministrul român de interne, este în întreagă țară de 7000 de țărani. Cei mai mulți din aceștia sunt dovediți că au jefuit. Ei sunt arestați pela rezidențele județelor.

Știri deosăbite.

Academia continuă cu ținerea ședințelor. S'au făcut câteva comunicări și prelegeri însemnate.

Dl Bogdan P. Hajdău, marele învățat al neamului românesc, e greu bolnav. A fost lovit în partea dreaptă a trupului de paralizie (gută).

Comitetul executiv al partidului liberal a decis să disolve în curând parlamentul. Nouăle alegeri se vor face la începutul lunii Mai.

Săptămâna trecută a fost un toc mare în București. A ars o aripă a gării (stației) de nord, unde sunt cancelăriile. Paguba însă nu e mare.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 3-a a »Reuniunii socialilor români din Sibiu«, ținută Joi în 28 Martie n. c., a fost închinată aproape întreagă

vrednicilor destoinicului și iscusitului măestru compactor Petru Ilieș din Sibiu.

Dl Petru Ilieș bătrânul, pe lângă că e un măestru la locul său, dsa este și omul cu vederi largi în afaceri de organizări. Indată la sosirea sa în Sibiu, a intrat împreună cu fiul său Scarlat, compactor și el, în șirul membrilor Reuniunii, unde convins despre bunul mers al afacerilor, ține de neapărat ca și meseriașii ei înșiși, înrolându-se la afacerile Reuniunii, să dea conducerii tot spriginul și din caz în caz să-și arete și recunoștința față de prezidentul ei, care când vorba e de binele obștesc, nu cunoaște oboseală, nu cruțare de timp și de ori-ce alte jertfe.

Unele din fapăturile d-lui Ilieș au fost scoase la iveală în această ședință de prezidentul nostru Vic. Tordășian. Dsa începe prin a mulțumi dlui Ilieș bătrânul, fiului seu Scarlat și soției sale Rozalia, cari prin noile și prețioasele daruri făcute debutanților de astăzi au contribuit în măsură mare la numeroasa participare. Aceasta noaună jertfă a acestei vrednice familii, mă aduce în plăcuta pozițiune, zice dl Tordășianu, de a Vă întreține câteva momente cu faptele vrednice de urmat a le familiei Ilieș, fapte cari vor fi legate de noi și de generațiunile viitoare până când Reuniunea va trăi. Dl Ilieș, la 28 Maiu 1903, ne-a făcut plăcuta surprindere cu pălăria »D-zău vede«, lucrată în tinichea. Această pălărie, folosită de president la producțiunile noastre publice și de notarul nostru la ședințele literare, a înbogățit visteriile noastre.

Tot atunci dl Ilieș ne-a dăruit »Protocolul de prezență«, în care se petrec cu numele toți participanții la ședințele literare. Ca plăcută amintire servește acest protocol pentru toți căți parte au luat la lucrările Reuniunii. Tot atunci dl Ilieș ne-a prezentat o frumoasă »urnă« cu inscripția »In zilele prezidenției dlui Vic. Tordășianu«, în care să introduc numerii curenți sub care sunt induși participanții în protocolul de prezență. Pe baza acestor numeri să face sortarea premiilor ce se împart între participanții tuturor ședințelor. In anul 1904, încât am putut afla, zice dl Tordășianu, tot dl Ilieș a fost inițiatorul confecționării scaunului de onoare prezidențial, ce face cinste tuturor măestrilor, membri ai Reuniunii, scaun, ce s'a predat prezidentului la 1 Ianuarie 1904 cu mare solemnitate.

Dar numele dlui Ilieș înscris este și între cei cari însemnate jertfe au adus pentru mărețea și pompoasa biserică catedrală din vecinătatea Reuniunii noastre. Știut este cum în Decembrie 1904 Reuniunea a avut o ședință literară din cele mai festive, căci dl Ilieș vestise cu luni înainte, că va confecționa 161 obiecte de lux din brânza sa, pe cari le dăruiește participanților în schimbul a câte unei modeste sume, ce să se dăruiască fondului bisericii catedrale, ca astfel nici meseriașii noștri să nu rămână îndărătul celor, cari posibilă a făcut Patronului Reuniunii noastre, L. P. S. Sale dlui arhiepiscop și metropolit. I. Meșianu, să vadă ridicată această clădire monumentală, înscrisă cu litere de aur în șirul marilor și multelor vrednicii ale înaltului prelat. Frumuseca expoziție industrială de lux, aranjată la această ședință de dl Ilieș, pe puțin zis reprezintă o valoare de preste 400 cor. Dl Tordășianu, care a eternizat acest act de înaltă jertfă în coloanele numărului unic, numit »Catedrala«, redactat de dl Silvestru Moldovan, cetește articolul comemorativ și-l recomandă atențiunei participanților. (Va urma.)

Zăharul.

Zăharul este un mijloc de nutriție, care astăzi nu lipsește nici din casa bogatului, dar nici din aceea a săracului. De sine să înțeleagă, că în casa celui dintâiu, zăharul se consumă într-o măsură mai mare, ca în a celui din urmă.

Pentru copii zăharul este un mijloc, nu numai de nutriție, ci și de plăcere. Chiar și pe copilul cel mai rău îl poți îmbălnzi, arătându-i o bucatică de zăhar. Dar zăharul prea mult strică dinții copiilor. De aceea nu e bine a-l lăsa să mănânce prea mult.

Zăharul are o înrăurire deosebită și asupra oamenilor crescuți. Bețivii de pildă nu iubesc zăharul. Dar dacă se lasă de beție, borboanele de zăhar le alungă zetea după bețură. Chiar și fumătorii, cari se lasă de țabac, pot alunga dorul celuiia numai sugând din când în când borboane de zăhar.

Zăharul are o înrăurire binefăcătoare și asupra creierului, pe care îl luminează și agerește. De aceea la noi se dă și ostașilor pe fiecare zi câte 36 grame de zăhar, cere apoi le dă o vioiciune și putere mai mare.

În țara nemțască s'au făcut încercări cu două corpuri de armată, dintre cari unul a primit pe fiecare zi pe lângă menaj și o porțiune de zăhar, iar celălalt n'a primit zăhar de loc. După un timp oare-care, cele două corpuri de armată s'au pus pe alergări și lupta și izbânda a fost pe partea celui dintâiu.

În vechime nu exista zăhar, ci numai un fel de miere făcută din trestie de zăhar, care creștea în India. Un chilogram de miere de aceea costa 4—5 coroane, pe când astăzi un chilogram de zăhar costă numai câte 80—90 fileri.

În veacul întâiu după Christos să pomenește despre trestia de zăhar din India, din care locuitorii de acolo storceau miere. Cu toate acestea, ea nu a fost cunoscută în Europa până în veacul al zecelea, când a fost adusă și cultivată în Cipru, Malta și Sicilia. Cea mai multă miere de trestie de zăhar se aducea în vechime din ostroavele canarice.

Valencianii au fost cei dintâiu, cari prin veacul al XV au început a închiega și cristaliza mierea de trestie cu ajutorul varului și a-i da culoarea albă, apoi a o pune în vânzare ca zăhar alb. Dar zăharul acesta era așa de scump, încât nici oamenii cei mai bogați nu și-l puteau cumpăra, deoarece pe timpul acela și banii erau mai scumpi ca astăzi.

Prin veacul al XVIII un învățat chemist Neamț cu numele Marggraf, a fost cel dintâiu, care prin mai multe încercări a putut afla, că zăharul se poate face nu numai din trestie de zăhar, ci chiar și din napi de zăhar.

Descoperirea aceasta a făcut epocă, ca și aflarea Americii, o adevărată revoluție pe terenul economic, deoarece napii de zăhar au luat pe încetul locul trestiei de zăhar, făcându-se mai ușoară numai din aceia zăharul de lipsă.

Cele dintâiu fabrici pentru facerea zăharului din napi de zăhar, s'au înființat în veacul al XVIII-lea în Silezia și Boemia. Dar ele n'au putut lucra cu izbândă până în veacul al XIX-lea.

Astăzi sunt la noi în Ungaria 21, iar în Austria 189 fabrici de zăhar, în cari lucră câte 800 lucrători, cari prin prelucrarea napilor, dau totodată și un avânt puternic dezvoltării economiei de câmp.

Dar fabricile de zăhar de astăzi, nu se mai mulțimesc numai cu facerea zăharului alb, ci ele îl mai pregătesc și în deosebite forme și colori, așa încât poți cumpăra zăhăricale în orice culoare și formă de animale, de paseri, de amfibii, de pești și insecte.

Precum sarea e de neapărată trebuință pentru animale, ca să le facă nutrețul mai plăcut și mai gustos, întocmai așa face și zăharul, ca mâncările să devină mai gustoase și mai nutritive în stomacul omului. Ioan Georgeson.

Români, cultivați Soia.

Cultivarea plantei Soia să răspândește tot mai mult la noi, ceea ce e foarte înveselitor, dat fiind, că aceasta plantă e minunată pentru nutriție. Până acum s'au făcut numai încercări, dar este de nădăjduit, că în curând

ea va fi cultivată ca și alte plante ale noastre și rodul ei folosit pentru nutriția de toate zilele.

De mai mulți ani de zile «Foaia Poporului» a scris despre aceasta plantă și a îndemnat poporul nostru a o cultiva. Am mai dat apoi în foaie și povești, cum să se pregătească diferite mâncări din Soia. Fiind acasă timpul de sămănat al Soiei, vom da iarăși îndrumări cu privire la aceasta plantă. În anul de azi dăm, ceea ce a scris un cultivator de mai de mult al Soiei la noi, economul Nicolaie Radu din Nucet. Să fim cu luare aminte la cele scrise de vrednicul econom Radu, deoarece el scrie din experiență.

Eată ce învățături ne dă el:

Cum să lucră Soia.

Soia crește în ori ce fel de pământ, fie negru, galben sau năsipos. Fiindcă are lipsă de multă lumină și căldură, se samănă astfel: cu cuibul, cu mașina și împrăștiată cu mâna; cu cuibul se pun 2—3 boabe în fiecare cuib, având o depărtare cuiburile între ele de 40 cm. în fiecare parte. Cu mâna se samănă ca și cucuruzul, cu mașina asemenea, având o depărtare un fir de altul de 10 cm. în lungime, iar în lățime cât are mașina.

Soia se samănă în fața pământului și se sapă de 2 ori ca cucuruzul; săpatul se face la 25 de zile dela sămănat, a doua sapă se face la alte 25 de zile dela sapa dintâiu.

Sapa a doua nu se face ca la cucuruz. La cucuruz se adună pământ în jurul firului, pe când la soia nu se adună, pentru că rodul dă din fața pământului și adunându-se pământ în jurul firului, putrezesc multe teci (păstăi) cu boabe.

Culesul se face în luna lui August, când frunzele cad de pe fire jos, e semn că e coaptă și se culege astfel: se smulge din pământ și se lasă acolo pe loc vre-o câteva zile, până când se usucă toate păstăile și atunci se aduce acasă, se pune în șură și se bate cu îmblăcii, ca fasolea, se vântură și se așează boabele în coșuri, iar păstăile se dau la vite.

Preparații din Soia.

Lapte dulce: se cântărește o cantitate de boabe (cântărirea se face ca să se știe câtă apă să se pue la fier))

VESELIA.

Felța glumească a «Foil Poporului». —

Mituirea.

În vremile de demult, când oamenii erau ușor crezători și mai fricoși ca în ziua de astăzi, se zice că judecătorii, cari erau puși să facă dreptate, să deosebiau de cei de acum. Ci-că ei așteptau dela împrișinați daruri, ca să aibă o povăț pentru simțul lor de dreptate.

În vremile din bătrâni avea pricină un avut cu un sărac. Nici unul însă nu mituise pe judecător; săracul n'avea de unde, ear avutul se ținea în drept și pe lângă aceasta mai era și sgârcit.

În ziua de judecată avutul și săracul se întârșiră la judecătorie. Cest din urmă însă ținea ceva ascuns sub suman, dar ținea așa ca judecătorul să bage bine de samă, că el ascunde ceva.

Judecătorul îi ascultă pe amândoi și schimbând pe furie câteva priviri cu săracul, îi dădu dreptate.

Când rșiră, săracul rămasă cu voia îndărăt. — Judecătorul îl trase la o parte și-i zise: omule, n'ai avut tocmai dreptate în pricina ta, dar și-am dat dreptate; dacă cumva ai adus ceva sub suman pentru mine, fă bine și dă încoace.

— Am adus, dle judecător, — zise săracul, scoțând de sub suman un mare bolovan de peatră, acesta l'am adus pentru dumneata, de nu-mi dădeai dreptate, îți sfărman cu el capul în zece...

Mărunțisuri.

Cu ridichi.

— Ce a mâncat bărbatul Dtale azi la prânz? — întrebă medicul pe femeia unui lucrător, care se bolnăvise.

— Carne de oaie — zise femeia.

— Și cu apetit (poftă)? întrebă iar medicul.

— Nu, cu ridichi.

Cel mai mare.

Regele Prusiei, Frideric-cel-mare intră odată în o școală sătească. Învățătorul îl salută abia și-și continuă lecția, apoi gătând, lăsă pe copii acasă. Atunci să plecă cu mare reverență înaintea regelui și-i zise: — Iertați, Maiestate purtarea mea de mai nainte, dar dacă ar ști copii că este cineva mai mare preste mine, nu mi-ar mai da nici o ascultare.

Copilul de jidan din Praga.

(de I. S. Spilman).

Povestirea părintelui Sebald.

Traducere de Ioan Murășan, inv. în Coc.

(Urmare.)

Bătrânul Abele, care s'a întors acasă din calea sa știa deja toată întâmplarea dela frațele său, care era rabin. După ce femeia în groaza-i mortală nu a putut zice nimic, jidanul turbat își continuă vorbirea zicând: «Nu și-am spus în continuu grijește de copil? Acum l'au răpit Iesuiții, călugării cerșitori, acum să află în casa osândirei, în mâinile lui Belzebub.

și se pun de sara într'o oală curată și se pune apă preste boabe, încă odată atâta câte boabe sunt și se lasă până dimineața și atunci ele sunt moi, se scurge apa din ele, se pun într'o piua de lemn și se bat cu un sul de lemn (cum e sulul dela rășboiu) până se face pastă moale (ca aluatul) de nu se mai simțesc noduri între degete, când o încercăm, se ia din piua și se pune într'o oală curată de fier (poate fi și de pământ) și se pune apa peste ea, de 10 ori atâta cât a fost boabele, se pune oala la foc să fiarbă. Când s'a umflat de 3—5 ori se ia dela foc și se strecoară prin un tifon curat sau o sătă, drojdiile din sătă se dau la găini sau la porci, cari le mănca cu mare poftă, sau se întrebunțează la sarmale. Zama trecută prin sătă va fi deci laptele adevărat și pentru că răși capete gustul adevărat i-se mai aduce puțin zahar sau sare de bucătărie; se recomandă însă ca apa întrebunțată la lapte să fie de zăpadă sau de ploaie, în caz de lipsă poate fi și de izvor, numai să nu fie aspră sau văroasă.

Poate că vor fi unii, cărora nu le va plăcea mirosul laptelui, la aceia le recomand, ca laptele dobândit să-l pue din nou la fier și atâta să-l fiarbă până ce prin evaporare își pierde mirosul; pe lângă zahar se poate pune și sare ordinară, căci îi dă gust sărătura.

Lapte dulce se poate face și din făina de Soia: punându-se făina la foc să fierbe ca și pasta dobândită din boabe.

Lapte acru, lapte bătut și brânză.

Cu aceste se purcede tocmai ca cu cel dela vaci, punând însă la cel pentru brânză chiag.

Pânea, mălaiul și mălaiuga. Se ia $\frac{1}{2}$ sau $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ făină de soia și restul de făină de cucuruz sau de grâu și se mestecă la olaltă și să lucră tocmai ca și când ar fi curată de grâu sau de cucuruz, dar pânea și mălaiul făcut în amestec $\frac{1}{2}$ grâu sau cucuruz și $\frac{1}{2}$ de soie e cea mai bună, se poate face și din soie curată, dar e prea scumpă, fiindcă e puțină.

Cafca și ulelu. Pentru cafea boabele se prăjesc bine, se macină cu ma-

șina de cafea și se amestecă cu franc-cafea.

Ulelu se prepară tocmai ca din sămânța de cânepă, în, și din simburi de bostani.

Toate aceste le-am preparat eu — încheie dl Radu — și am fost mulțămît.

Banca de asigurare „Transsylvania“.

Unicul institut de asigurare din patria noastră mai restrinsă, banca „Transsylvania“ și-a ținut Duminică în 7 Aprilie a. c. adunarea generală din anul acesta în sala magistratului. Adunarea a fost foarte bine cercetată, fiind deschisă de presidentul institutului dl deputat Dr. Wilhelm Bruckner, care a salutat în calde cuvinte pe membrii adunați.

După aceasta s'au ales pentru verificarea procesului verbal domnii Iuliu D. Bardossy, inspector școlar i. p. și dl Simion Schmidt, notar. Din raportul de gestiune reiese că și în anul 1906 institutul a fost în dezvoltare progresivă.

Premiile de asigurare contra focului s'au urcat în anul 1906 la Cor. 344.549.71 dela Cor. 340.711.10 din anul precedent. Valorile asigurate contra focului au fost de Cor. 94.975.294. Este de remarcat, că edificiile solide asigurate la institut s'au sporit din nou cu 3 milioane coroane. Ca număr pagubele de foc au fost mai multe — cu 21 — ca în anul trecut. Cu toate acestea despăgubirile achitate au reclamat numai Cor. 217.401.40 adică cu Cor. 2037.15 mai puțin ca în anul 1905. Reasigurată a fost din suma solvită Cor. 87.760.23 adică 40%. După ce institutul a solvit 5,4% interese pe obligațiunile fondului de întemeiere și după ce s'au făcut amortizări mai mari reclamate de afacerile ungurești stornate, contul secției de foc încheie cu un excedent de Cor 248687.

În ramul asigurărilor de viață s'au liberat 653 polițe pentru un capital de Cor. 1,040.500. După detragerea cazurilor de moarte și a stornărilor, starea asigurărilor cu finea anului 1906 a fost de 8257 polițe, despre Cor. 9,293.195 capital asigurat. Premiile s'au redus ceva

în urma desfacerii convenției cu o societate de reasigurare, la suma de Cor. 333.863.13, pecând venitele de interese și chirile caselor s'au urcat la Cor. 68,937.99 cu Cor. 1308.95 mai mult ca în anul 1905. Mortalitatea a fost favorabilă, adică au murit cu 30 persoane asigurate mai puține și suma de despăgubire a fost cu Cor. 68,937.99 mai mică decât după cum s'a fost proiectat după socotelile matematice. Pentru asigurări cu termen și pentru asigurări de zestre s'au plătit Cor. 101,080. Fondurile de rezervă de premii și premiile transitorii s'au urcat la Coroane 1,333.950.98 După solvirea intereselor pe obligațiuni cu 5,4%, și după amortizări, contul secției vieții încheie cu un excedent de Cor. 3101,11.

Cum aflăm mai departe din raport „Transsylvania“ s'a înmulțit în anul 1906 averea cu cor. 40,000 în hârtii de valoare și cu cor. 7779.40 în împrumuturi plasate în polițe de asigurare pe viață.

În numele comitetului de supraveghiere raportează prim-fiscalul comitatens dl Dr. Arnold Böck, cumcă registrele, conturile, cassa și efectele institutului au fost revidate minuțios și s'au găsit esacte. Atât raportul direcțiunii, cât și al censorilor, cum și toate propunerile acestora s'au primit fără dezbateri și s'a dat absolutul atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere.

Punctul al 3 lea din ordinea de zi a fost alegerea pentru întregirea direcțiunii Membrii Dr. W. Bruckner, profesorul D. Comșa și avocatul Ioan de Preda au fost realeși prin aclamațiune la propunerea dlui Dr. Iul. Bielz. Comitet de supraveghere a fost ales tot prin aclamație și anume s'au ales în comitet dnii I. Lissai, șef contabilul „Albinei“, A. Fonn sen., fabricant și Dr. A. Böck, prim-fisc. comitatens, iar membrii suplenți dnii Victor Fincu, asesor consistorial și G. Meltzer, fabricant.

La sfârșit s'au tras la sorți două obligații ale fondului de întemeiere Nrii 2076 și 2175, cari să vor replăti la 1 August 1907. Pe urmă presidentul mulțumind celor prezenți, a încheiat adunarea.

#

După acestea am auzit pe Abele cași când i-ar fi murit copilul, cum își rupea vestmântul și râcnea ca un tigru, care râcnet s'a sfârșit într'un plâns amar. Acei călugări blăstămați — strigă Abele — mi-au răpit unicul copil, copilul meu, sânge din sângele meu, carne din carnea mea, va așora de aci înainte crucea, o nemernicii de ei, căci numai de aceea l'au răpit, ca să câștige comorile mele scumpe, aurul și argintul meu.

Trămuram ca varga în chilie de alături. Dar cine ar putea descrie frica mortală de care am fost cuprins, când deodată uitându-mă prin cheia ușii văd, că jidanul scoate un cuțit lung strălucitor și năvălește de-a dreptul asupra soției sale. În momentul acesta mi-am uitat, că și viața mea e în joc. Am stricat ușa odăii și intrând în chilie am strigat cătră Abele: „Om nenorocit ce voești să faci? Voești să ucizi femeia-ți inocentă, care nu are nici o vină în întreg lucrul?“ Eu știu unde e copilul. Nu femeia l'a adus, el singur a venit la noi, iar noi l'am așezat la părinții Iesuiți.

Jidanul un moment s'a uitat la mine ca la o fantoamă. Apoi s'a întors dela femeie, a aruncat cuțitul și ca un nebun s'a aruncat asupra mea. M'a doborât la pământ și a început a mă sugruma.

În momentul acesta pășeste în casă fratele său rabinul și-l prinde pe cel infuriat. — Ce faci? zisă cu un ton blând. Ce și-ar folosi, dacă ai ucide pe acest călugăr? Fapta ta tot s'ar ști cât de târziu. Va fi cu mult mai bine dacă-l vei constrânge să-ți aducă fiul acasă. — La auzul acestor cuvinte Abele și-a venit în ori și atât ei cât și fratele său rabinul, acuși cu cuvinte blânde, acuși cu amenințări, au voit a mă îndupleca să dau copilul earăși în mânilor lor. După-ce acestea n'au folosit nimic, bătrânul Abele a luat o pungă mare de piele și a vărsat înaintea mea conținutul ei: aurul strălucitor. De sigur au cugetat, că pe un călugăr sărac ca mine, care în viața sa nici când n'a văzut atâta bani la un loc, acum ușor îl vor putea seduce. — Legile ordului opresc primirea banilor, iar eu

aș fi fost pierdut pentru vecie, dacă m'aș fi atins de banii jidanului.

Mulțămîtă D-lui și s-tei Vergure, că mi-au stat într'ajutor în ora aceea și nu m'au lăsat să fiu sedus. Astfel urmat de blăstămurile jidanilor am părăsit casa. — Când înaintam pe lângă cimiterul vechiu al judeilor, încă îmi apare ear în drum acel copil, care mi-a arătat casa lui Abele și iar mă urmează pas de pas. Copilul avea un obraz curat jidovesc, dar exteriorul îl arăta a fi creștin. Chiar voiam să-l întreb, pentru-ce mă urmărește în continuu, când prevenindu-mă îmi grăi astfel: Mulțămîtă lui D-zău că te văd sănătos, părinte Sebald, am auzit toate câte s'au întâmplat în casa jidanului și chiar voiam să chem jendarmii. Și eu am fost jidan înainte de aceasta cu un an, dar m'am întors la creștinism, chiar la acei părinți Iesuiți, am învățat, unde să află acum fiul bogatului Abele. — Numele meu e Roze. Înainte de a fi creștin mă numeam Abraham, dar de un an încoace sunt Francisc, Francisc Roze. — ... Intrăcea înțind copilului mâna și cu încredere depin-

Băieșul român.

Băieșagul de aramă.

Articolul de care am pomenit în nrul trecut, scris de un băieș fruntaș, este următorul:

Multe invențiuni, descoperiri și instalațiuni de tot soiul, mașinării, motoare, automobile, telefoane, instalațiuni de lumină electrică etc., cari în timpul din urmă au luat așa un avânt și la cari să recere în mare parte aramă, au făcut, ca arama să devină una din cele mai căutate, așa, încât cele mai multe societăți streine cu capitale mari, cari voesc a-și plasa, ași băga banii în băieșaguri, caută în prima linie băieșag de aramă, apoi fer, sulfur, argint viu ect., așa că de băieșaguri de aur nici nu voesc să audă.

Este ceva în lucru, anume băieșagul de aramă occură astfel, încât ușor să poate constata abundența materialului și valoarea băii, că este vrednică de exploatat, așa că în foarte rari cazuri să întâmplă ca esperții să se înșeale în părelile lor, pe când la băieșagul de aur este mai greu. Arama în peatră are aproape culoarea aurului și roșietică, să pune în formă de flori și preserată prin peatră și în vine mai subțiri și mai groase aproape curată. — Peatra este de o culoare surie închisă, rareori și vânătă alburie. Scmnel cel mai bun este și culoarea verde, care o capătă peatra de sramă în urma ploilor și înfluinții aerului, tocmai ca și un obiect de aramă, carele ne fiind curățit tot mereu, capătă o culoare verde.

Băieșagul de aramă să poate descoperi ca și celelalte băieșaguri în modul descris în numerii de mai înainte prin părăe, crepături, surpături ect. și în acele locuri, unde să află aramă chiar și pământul, nășipul din jur încă capătă o culoare vânătă verzie.

La noi mai în toate părțile să află aramă în cantitate mai mică, parte mestecată cu piyț, dar cercetându-se locurile mai amănunțit, s'ar putea descoperi și straturi mai bogate. — În anii din urmă s'au deschis băi de aramă în mai multe locuri, la Deva, pe valea

Am spus toate despre micul Abele, iar el mi promise, că mă va încunoștința despre schimbarea relativă a lucrurilor, dacă mă voi duce în Zalovv. Numai mai târziu am știut că am pus de păstor aproape un lup și că am încredințat curechiul unei capre, dar ce să fi făcut? — Atunci deplin liniștit am cugetat, că voi pune soartea micului meu client în celea mai bune mâni. — Trăgeau clopotele de ameazi. — Eu ingenunchiând am prostiț o răgăciune cătră Vergura și mi-am urmat calea.

Fără a întimpina ceva năcaz am ajuns la bătrânul preot din Rostock, care zăcea în pat. Onoratul frate m'a primit bine, m'a omenit cu vin bun, care după calea ce am făcut'o mi-a servit de o adevărată medicină. În zilele următoare am avut foarte mult lucru. Am pregătit tinerimea la mărturisire și la primirea stei cuminecături și așa vorbirile celea multe mi-au răpit mult timp. (Va urma.)

Zamului în mai multe locuri, dintre cari în comuna Almășel o societate francesă lucră de mai mulți ani cu un rezultat foarte bun așa, că în primăvara aceasta va și edifica în Zam prima topitorie de aramă din Ardeal.

În munții Făgărasului încă numai în timpul din urmă s'a descoperit băieșag de aramă foarte bun la Albota, dar să înțelege nu d'n partea oamenilor nostri cari locuiesc acolo în apropiere, ci a trebuit să vină un strein din altă țară, care și a luat oboseala de a colindat toate văile și locurile mai ascunse și în urmă i-a și succes astfel, că nu numai, că a aflat băieșag bogat de aramă, dar în apropiere a dat și de straturi foarte mari de marmoră albă, una din cele mai bune marmore după cea dela Carrara (Italia)

Băieșagul de aramă cu marmora cu tot astăzi este deja valorisat cu un preț de milioane.

Poetul zice: »Românașului îi place sus la munte, sus la munte la isvor« etc. ce folos însă, că Românașul nu știe, că pe lângă isvorul care-i stămpără setea și aerul care-i dă tărie, mai sunt și alte isvoare, cari îi pot înbunătăți soartea, de ce avem noi mai mare lipsă, căci dacă vom nisui în acolo, ca să fim economi buni, muncitori, cruțători așa, că puținul cel avem să nu căutăm a-l prăda, ci cu încetul să l mărim ori pe o cale ori pe altă, dar numai pe cale cinstită, atunci greutatea și sarcinile, cari zilnic tot mai mult să pun pe capul nostru, le vom suporta pe toate mai ușor.

Producția aramei.

Zilele acestea a apărut în Londra statistica asupra producției aramei din întreaga lume.

În anul trecut s'au produs 711 675 tone de aramă, cea mai mare producție ce s'a ajuns vre-odată. În anul 1905 producția aramei a fost de 682.135 tone numai.

Cea mai multă aramă a liferat-o America de Nord (408.475 tone), apoi Mexico cu (60.625 tone), Spania și Portugalia (la olaltă 49.320 tone).

Prețul aramei a fost anul acesta 86 funți sterlingi, pe când anul trecut a fost numai 69 funți.

Prețul argintului și aramei.

Ministrul de finanțe al Ungariei a statorit prețul de schimb al argintului produs în minele din patrie, pe luna Aprilie, cu cor. 110 per klgr., iar prețul aramei pe aceeaș lună s'a statorit cu 262 cor. per 100 de kgrame.

Știri de pe la băieșaguri.

Greva dela Bala-mare. Am dat știre în nrul trecut, că în cercul de băieșit dela Baia-mare a izbucnit greva băieșilor. Săptămâna trecută greviștii au devenit amenințători și autoritățile au cerut miliție, care a și sosit dela Sătmar, 100 de feciori, după-ce mai nainte fusese concentrată gendarmerie, iarăș 100. Băieșii cer urcarea plății și au fost foarte agitați, dar conflicte cu miliția și gendarmeria n'au fost.

Știrile mai noue vestesc, că la întrevinerea inginerilor Smidt și Fabian, băieșii dela

băile Veresviz s'au apucat de lucru. Astfel în Baia-mare greva să poate conzidera de sfârșită.

În Baia-Sprie însă greva continuă. Băieșii greviști sunt vre-o 600. Ei au trimis o deputație de 10 inși la ministru. Deputația a căutat pe deputatul Baiei, Dr. Földes Béla, care a promis băieșilor tot ajutorul și a condus deputația la minister. Răspunsul ministrului, când scriem aceste șire, nu ne este încă cunoscut.

Căștigul băieșilor de aici, după cum scrie »Felsőbányai Hirlap« (nr. 8) este pe lângă lucru de 8 oare 3 cor. cei mai slabi câștigă preste tot 2 cor. Sunt puțini, cari nu câștigă nici 2 cor. dar apoi muncitori harnici pot câștiga și 4—5 c. pe zi. Atárnă mult, firește și dela aceea, că în ce formațiune de peatră lucră cineva și cu ce tovarăș.

După cum să vede de aci, soartea băieșilor nu este de pizmut.

FELURIMI.

Auzul cânelui. Un învățat neamț, profesorul Zell a constatat, că cânele — abstrăgând dela auzul regulat — are un auz muzicalist foarte dezvoltat.

Cu ajutorul muzicii să poate învăța cânele la multe de toate. Zell a luat un instrument muzical, un fel de gurdună și a tras cu arcușul un sunet gros, când a dat cânelui de mâncare, apoi a tras un sunet de tot subțire și atunci cânele căpătă apă de beut. Probele aceste le-a repetat câteva zile și cânele știa, când are să mănca și când să beie. După aceasta Zell a învățat cânele la diferite mișcări și sărituri, după glasuri mai groase sau mai subțiri și după zicăli. La un anumit glas sau zicală cânele făcea întotdeauna aceeaș mișcare sau săritură, fără să greșească.

De aci să vede, că cânele și deoșabi unul de altul diferitele glasuri de muzică.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Crihalma.

(Urmare și fine).

Vasilie Girda, Ilie Oprea, George Bucur, Petrea Oancea, Pavel Popp și Ioan Boboia, câte 1 dolar, Achim Pumnea, Vasile Stanciu și Dumitru Pumnea, căta 50 cenți, George G. Girda 25 c. Ioan Oancea, Ioan V. Stanciu, Toader Nica, Simion Mititel, Ioan Girdă și Vasile Sim. Bucur, câte 50 c. Moise Nica 20 c. George A. Stanciu 50 c. G. Ioan Radu 25 c. Ioan I. Bucur 50 c. Vasile Boboia 25 c. Mațteiu Boboia 50 c. Gligorie Mihailă, Ioan Miția, Roman Bucur, Magdalina Mihaila, Paraschive Mihaila, Vasile L. Bucur și Simion Bucur, câte 25 c. toți din Dăișioara.

George Șerban 1 dol. Ioan Fântâna, Ioan Neasu, Petru Andron, Andron Plesia, Ioan Mândrean, Gligorie Grita și Bucura I. Grita, câte 25 c. Pascu Chindea 20 c. George I Roșca 25 c. Achim Barteia 20 c. George Barteia 15 c. Eftinie Anghel 25 c. Ioan Ciuleiu 50 c. Rosalim Popa 25 c. George G. Roșca 50 c. Nicolae Mateiu 50 c. G. L. Necșiu 25 c. Arsene I. Necșiu 50 c. Climeu I. Necșiu 50 c. și Rosalim Z. Necșiu 25 c. toți din Fântâna.

George Toma 50 c. Ioan Toma 50 c. Ioan Dumitru 25 c. George Tibeica 25 c. și George Comșa 50 c. toți din Ticușu-român.

Bucur Broju 50 c. Ioan Aldica 50 c. Ioan Solca 25 c. și George Tulbure 25 c. toți din Ticușul-săsesc.

Ileana Coanta 1 dol. Nicolae I. Popa 70 c. George Popa Stancu, Nicolae Neamțu și George Urdea, câte 25 c. Iosif Popa 1 dol. Gligore Costea 1 dol. toți din Comana-de-jos.

Epricun Andras, Alexandru Musat, Pantilimon Florea, Gligorie Moldea și Teodor Florea, câte 25 c. toți din Sâmbăta-de-jos.

Ștefan Laisan 25 c. Sighișoara. Dumitru Adeas 25 c. Salata, Nicolae Boldea 15 c. Ioan Boldea 20 c. și Ghidan Opriș 25 c. toți din Corbi, Mihailă Stoisu 10 c. Tonos.

George Albu 50 c. Todor Ilarie 25 c. Danilă Gligor 25 c. și Ioan Murășan 20 c. toți din Cuntia. Gligor Muntean 50 c. Ioan Badanu 25 c. din Drașov. Ioan Budila 25 c. și Teodor Florea 25 c. din Sasaușiu.

Alexie Chirion 25 c. Mioren, Dumitru Roncean, Ioan Botezan și Vasile Suteiu din Mors. câte 25 c. Tanase Flueraș, Sebeș 25 c. Toma Popp, Nagy-falu 50 c. Todorica Sonca, Ragla, Gligorie Moldovan, Bilga, Vasile Nicoara, Serling, Simion Ilie Nagy-falu, Augustin Botezan, Sard și Nicolae Falmoș, Boz, câte 25 c. Ioan Bozna, Mohu 1 dol. Maria Radila, Poplaca 25 c. Paraschiva Florea, Slatna 10 c. Ana Petrișor 25 c. George G. Golea 10 c. și George I. Grămoiu 25 c. toți din Vaidarecea, George Dușiu, Crisbav 30 c. Ioan Neguluciu și Vasile Neguluciu fiu, din Nov, câte 50 c. Iosif Velidean, Ciclova-Mant. 50 c. Solomon Stanila 25 c. Petru Buria 20 c. Mihai Giurgiu, 25 c. Patt Ionel 15 c. Dumitru Giurgiu 10 c. Aron Russ 20 c. și Ioan Giurgiu 20 c. toți din Bulzești. Petru Popa, Voila 20 c. Iosif Opriș, Luția 25 c. George Leabu, Iosu 25 c. Bodor Iános, Bogata 50 c. Andronica Roman, Band 25 c. German Dumitru, Săcel 25 c. Barbu I. Albu, Voivodeni-mari 20 c. Petrea Vonțiu, Cohalmu 30 c.

In conformitate cu originala din America Nordică.

George Bucur,
paroch. gr.-or.

George Ghindea,
not. bis.

NOUȚĂȚI.

Un cercular. Ni s-a trimite spre publicare următorul cercular, dat de protopopul tractului Agnita oficiilor parohiale din tract: Preotul ca păstor sufletesc și luminător al poporului, are între altele și datoria, să lucreze cu tact și înțelepciune la desrădăcinarea datinilor și obiceiurilor rele și înlocuirea lor cu altele bune și folositoare poporului nostru.

Spre scopul acesta îndrum on. preoțime și pe comitetele noastre parohiale să lucreze împreună ca obiceiul, care există în unele locuri, de a se juca în cărți la priveghiuri de morți, să se prefacă într-o ocupațiune mai potrivită cu situațiunea, anume să se pună la cale un fel de conferință, în care unul dintre diecii bisericeii, eventual însuși preotul ori învățătorul, ori alt cărturar să cetească alternativ publicului adunat, fie din o gazetă, fie din o carte bisericască, ori cu povești economice, pentru trecerea timpului în mod folositor pentru ascultători.

Ca lectură potrivită să recomandă între altele »Viața sfinților« de protopresbiterul Simeon Popescu etc. Agnita, 27 Februarie 1907, I. Muntean protopop.

La cercularul acesta observăm, că e foarte potrivit, dar dispozițiile lui să se și execute, să nu rămâie numai pe hârtie.

Mulțămă Reunirii de agricultură din Sibiu. La propunerea direcțiunii Institutului de credit și economii »Albina«, adunarea generală a institutului a binevoit a vota din cuota culturală și de binefacere pe sama Reuniunii noastre agricole un ajutor de 200 cor. Aducem drept aceea și pe această cale adărc simțita noastră recunoștință și mulțămă atât direcțiunii, cât și adunării generale pentru acest repetit sprijin, înbiat instituțiunii

noastre, chimate a lucra la bunăstarea economilor nostri. Sibiu, 7 Martie 1907. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucuța,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Vatra Școlară. Din eminenta revistă pedagogică din Sibiu a eșit nr. 4 (Aprilie c.) cu cuprins valoros. Din articoli remarcăm: Dr. P. Șpan: Vatra părintească în învățământul educativ. Dr. I. Lupas: Tendințe anticulturale, C. Popa: Lecțiuni practică din limba română etc.

Redacția publică următorul avis:

»Rugăm pe toți prietini și spriginitorii revistei noastre, ca la conferențele învățătorești să stăruie pe lângă colegii lor, ca să aboneze »Vatra Școlară«. Numai dacă va fi primită cu căldură și va avea grupați în jurul său toți învățătorii, va putea »Vatra Școlară« să poarte cu izbândă lupta pentru bunăstarea dascălului român și a școlii noastre naționale.

Când n'ați avut revistă pedagogică, ați cerut-o; acum când o aveți, e datoria morală a Dv. să o spriginți cu toții.

Conferențe învățătorești. Conferențele învățătorești anuale, pedagogice din arhidieceza gr.-or. română sunt convocate de diferiții comisari consistoriali pe 26 și 27 Aprilie v. (9 și 10 Maiu n. c.) Până acum au apărut convocări în următoarele locuri: Ciceu-Giurgesti, învățătorii din protopr. Dej și Bistrița, comisar Gr. Pletos; Brateiu, inv. din protopr. Mediaș și Târnava, comisar Vasile Star, prof.; Hărăstăș, inv. din tractele Lupșa și Turda, comis.-Dr. Petru Șpan etc.

In conferențe să tratează diferite teme școlare, prelegeri practice etc.

Un universitar prigonit. La adunarea poporală din Fildul de Jos a fost arestat studentul universitar Aurel Șerban și escortat la Cluj, unde a fost eliberat. Vina lui a fost, că a adunat pe sate oamenii și le-a vorbit de stările triste de pe la noi.

Pretorele din Hida l-a condamnat la 15 zile arest și 100 cor. amendă, pentru că a ținut adunare neanunțată. Șerban a apelat contra acestei osânde.

Bancnote de 5 și 50 fl. In 31 August 1907 espiră termenul de schimbare a bancuțelor (țădulelor) vechi de 5 floreni și 50 de floreni. După 31 August c. nici statul nu mai răscumpără astfel de bancuțe. Deci cine mai are prin fundul lăzii vre-o astfel de bancuță veche, să-o scoată și să o schimbe la casele statului (oficii de dare, direcții financiare) căci altcum rămâne de pagubă.

Hoți, carl tale urechile. In Marsilia (Francia) abia mai cutează femeile să umble pe ulițe, mai cu samă sara, deoarece sunt atacate de hoți, cari le smulg cerceii din urechi, sau taie urechile cu cercei. Inainte cu vre-o două săptămâni o doamnă a fost oprită în o uliță lăturălnică de un hoț și a fost provocată să-i dea cerceii de aur. Doamna a strigat după ajutor. Hoțul atunci i-a tăiat repede cu un briciu partea din jos a urechii cu cercel cu tot și a fugit. De atunci s'au mai petrecut multe asemenea cazuri. Femeile sunt îngrozite. Poliția caută hoții.

Musică, musică. Praga eară e în agitație. Nu e nici luptă politică, nici grevă, care să producă o catastrofă economică. Este un simplu cântecel, care »a prins« și azi aduce în estaz pe cei din Praga. Il auzim pretotindina, capelele il joacă de câteva ori, il joacă fiecare scrin de liră, toți băiații il fluieră. Nu și aduc aminte oamenii, ca o melodie să fi devenit mai poporală. Autorul ei este Fr. Kmoch, iubitul capelmaistru, ale cărui marșuri il vor face în curând cu renume universal. Marșul să cântă și are un text drăguț. Cunoscutul critic și scriitor Dr. R. Batka, care e încântat de musica lui Kmoch scrie: »Eu aflu marșurile lui Kmoch, ale cărui trio e format din melodii populare, foarte drăguțe, mișcate de sânge veritabil muzical, unele au efecte ritmice aparte.« Judecata unui critic așa de serios și

cunoscut este cea mai bună recomandare și e fără îndoială, că »Musik, musik« a lui Kmoch care tocmai a apărut în 150 mii esemplare va cuceri lumea întreagă. Ediția pentru clavier costă 1 cor. violon solo 40 bani, 2 violine 60 bani, citeră 80 bani, orchestră 3 cor. și instrumente de suflat cor. 250. (Cele două din urmă sunt împreună cu iubitul marș »Schaifers Aenchen«). Aceste noue lucruri de senzație să capătă în toate neguțatoriile de muzicalii sau la editor Mojmir Urbanek, Praga, strada Jungmahn Nr. 14.

Pentru biserică. Subscrisul paroch gr.-or. din comuna Șellmbăr (tractul Sibiului) vine a aduce și pe calea aceasta cea mai profundă mulțumită mai jos numiților drept credincioși creștini, cari de și au o familie destul de numeroasă constătătoare din 8 membri și aflându-se în România, totuși au binevoit a face daruri pe seama sfintei noastre biserici lipsite și sărace: Și anume: Bucur și soția Marie Poplăcean din comuna Reșinar lângă Sibiu, acum domiciliați în orașul Craiova din România la băile centrale au donat: In anul trecut 1906 o Evanghelie frumos legată în preț de 20 cor. Un molitvelnic în preț de 8 cor. Un Apostol cu litere latine în preț de 9.50 cor. O Cădelniță de argint de china în preț de 20 cor. Ear în anul curent 1907 au mai donat 200 (două sute) cor. pentru cumpărarea unui rând de vestimente preoțești împreună cu toate cele necesare. Suma totală e de 257.50 cor. Pentru fapta lor, care de sine să laudă, rog pe bunul D-zău să le răsplătească prin darul său bogat înmiit jertfa lor, și să le scrie fapta aceasta creștinească în cartea vieții păzindu-i în deplină sănătate mulți fericiți ani. In numele comitetului parochial. Nicolae Vlad, par. gr.-or. și președ. Arseniu Nedelcu, not. com.

Un țaran cătră Apponyi. »Pop. Rom.« publică în Nr. 13 scrisoarea unui țaran din Fizeș cătră ministrul Apponyi. Eată ce scrie între altele vrednicul țaran: »Măria Ta! Mă rog de iertare, că eu un biet plugar român nu știu rostul domnilor, am întâles însă dela slujbașii Măriei Tale, că umbli cu gând să ne dai școlile și dascălii și copii pe ape ungurești, ca să se lapede de tot ce ne-au lăsat părinții ca moștenire stântă și neprihănită. Nu mă impac eu cu gândul ăsta al Măriei Tale și de aceea te rog să ne dai și nouă săracilor, pe care zici, că ne iubești, răspuns la următoarea întrebare: Să ne spui ce scădere sau pagubă este pentru statul nostru ungar, dacă vorbim noi românește și celelalte naționalități în limba lor? Darea și-o plătim de bună voie, cătane încă suntem toți și ne iubim patria deopotrivă. Spune-ne și ne lămurște și dacă ai dreptate toți votăm proiectul dtale. De nu ne poți dovedi, ceeace nici nu poți, te rugăm să-l arunci în foc, pentru că bine să și-o însemni că pe noi nu ne vei face Unguri, și-o spunem drept dle ministru, că precum nu vei face din capră oaie, așa nici din noi nu vei putea face Unguri nici odată. Și greșești dle ministru, dacă crezi că noi poporul aici pe la sate nu ne putem întâlege. Ne înțelegem foarte bine cu Ungurii și cu ceialalți și ne împrumutăm unii cu alții. Eu am de vecini Unguri, cu cari mă întâleg și mă ajut foarte bine, și pe cari nu i-aș da pe toți miniștri. Proiectul cel nou însă vrea, ca eu cu cei doi vecini ai mei să ne urâm și să ne învrăjbim. Iată ce bine poți aduce țării cu planurile dtale.«

Invitare la abonament.

Cu numărul trecut s'a sfârșit pătrarul I. al anului curent. Din acest prllej deschidem nou abonament la »Foata Poporului« pe $\frac{1}{4}$ an și pe restul anului, până la 31 Dec. c.

Prețul abonamentului este: Pe $\frac{1}{4}$ an 2 cor. 20 b, pe $\frac{3}{4}$ an (până la sfinea anului). 3 cor. 30 bant.

Rugăm onor. public a spriginți »Foata Poporului« care luptă pentru lumina și înaintarea poporului român pe toate terenele.

Cazuri de moarte. Vineri, în 12 Aprilie c. a repauzat în Sibiiu directorul gimnaziului de stat de aici, Ferenczy István, în vârstă de 56 ani, ocupând postul de profesor și director acum de 31 de ani. El a fost binevoitor și cu dreptate față de studenții români dela acest gimnaziu, nefiind molipsit de otrava șovinismului, ca alții. În Sibiiu s'a bucurat de stimă generală. În mormântarea s'a făcut Duminică d. a. luând parte la ea elevii dela gimnaziile de stat și săsești, reprezentanții diferitelor deregătorii, corpurile profesoriale și un public mare, distins.

— Pavel Imbăruș, lustruitor, după scurte și grele suferințe, împărțit fiind cu sfintele taine și-a dat nobilul său suflet Luni în 15 Aprilie st. n. la 12 oare a. m. în mâinile Creatorului, fiind în etate de 32 de ani. Rămășițele pământești ale neuitatului defunct s'au depus spre vecinică odihnă Mercuri în 17 Aprilie în cimiterul gr.-or. din Sibiiu, suburbial Iosefin. Ana Imbăruș n. Muntean, soție. Maria, Ioan, Lăzar și Eva, frați.

Foametea în China. Am scris mai înainte, că în unele părți ale Chinei e mare lipsă de nutremânt și că va fi foamete. Acum să scrie, că foametea e grozavă. Cei lipsiți sunt vre o 19 milioane și din aceștia vre o 3 milioane sunt pe punctul de a peri de foame. Pe zi mor câte 5 mii. Ajutoarele ce vin, nu sunt îndestulătoare. Părinții își vând copiii pentru articli de mâncare.

Târgul din Maiu al Sibiiului. Magistratul Sibiiului face cunoscut pe cale oficială, că târgul din Maiu al Sibiiului din est an se va ține în zilele următoare: târgul de oi în 26, 27 și 28 Aprilie, târgul de vite cornute în 29 și 30 Aprilie, târgul de cai în 1 și 2 Maiu, târgul de mărfuri în 3 Maiu.

Mare nenorocire de tren s'a întâmplat Vineri, săptămâna trecută, la 11 oare din zi, la halta Dorozsma, lângă Seghedin, cu trenul accelerat. Mașina și vagonul postal al trenului au înaintat pe șinele regulate, dar celelalte vagoane, nu să știe din a cui vină, au sărit pe șinele vecine și lovindu-să de nește vagoane de marfă, s'au răsturnat și în parte s'au stărâmat. Călătorii au fost în mare primejdie. Trei din ei au murit pe loc, zdrobiți, anume Grigorie Olănescu și soția sa și un călăuz. Trei sunt greu răniți, între cari studentul Bosie din România, care mergea la Paris, la învățătură; îi sunt zdrobite picioarele. Mai sunt apoi ușor răniți 15 inși. Cercetarea continuă.

Din Șoimuș ni să scrie, că acolo Sâmbătă noaptea la 6 April crt. a izbucnit un foc mare, care mănât de vânt în câteva oare a prefăcut în cenușă întreg avutul alor trei țărani fruntași. Paguba trece preste 10 mii de coroane. Bieții oameni din buni gospodari ce au fost, sunt rămași fără adăpost și fără nimic. Inimile generoase sunt rugate a da ajutor acestor nenorociți. Oterte de bani primim și noi, sau să se trimită la dl Ioan Baciu, paroh în Șoimuș, posta Nagysajó.

Pentru gimnaziul din Brad au mai contribuit sume mai mari următorii: Dela petrecerea aranjată spre acest scop în Năsăud 820 cor. »Sebeșana« din Caransebeș 200 cor. »Șercăiana« din Șercaia 200 cor. Casa de păstrare din Săliște din ofertul de cor. 500, cor. 100. »Selăgiana«, Jibou 50 cor. »Aurora«, Năsăud 200 cor. Dna Maria Penciu n. Popea 100 cor. »Steaua«, Petrovoselo 200 cor. Petru Giurgiu, învățător în Bulzești 100 cor., cum și multe alte sume mai mici.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor rom. din Sibiiu« au mai dăruit Elena Chirilă, în memoria tatălui său răposat Pavel Chirilă, ec. (Sibiiu) 1 cor. Ioan Galea, prop. (Porcești) 50 bani. Vasile Macrea, red. rezponz, al »Luptei« (Budapesta) 20 bani. Floarea Crucifă, măestru croitor 20 bani și Vic. Tordășianu, prezident 10 bani.

Iarăș eu măsură „dreaptă“. Ministrul Kossuth, după lungi pertractări a hotărât, ca statul să puie la dispoziție micilor industriași

din Aiud, gratis, mașini în preț de 25.000 cor. — Foarte bine, că ministrul ajută pe industriași unguri din Aiud, dar pentru-ce guvernul nu ajută nici odată și pe meseriași și economii nostri? Este și aceasta o măsură dreaptă?

Adausul sau suplimentul ce-l dăm la nr. de azi al »Foil Poporului« cuprinde:

Vorbirea deputatului nostru Vas. Goldts în dletă. (Urmare).

Foia: Malca Domnulul știe și-nu va ajuta. Poveste de Petru O. Orlăteanu, învățător.

Icoane sfinte (Aviz).

Sola. Suntem avizați, că sămânță de Soia să afă de vânzare și la Ioan Baciu (Batschu) în Valeasacă (Bucovina), vre o 30 kgr., kgramul cu câte 1 cor. și porto postal. Dl Baciu ne scrie, că sămânța a procurat-o anul trecut dela Ioan Radu din Nucet.

Icoane sfinte. Atragem luarea aminte a cetitorilor nostri asupra avizului cu titlul de mai sus, ce-l dăm în suplimentul de azi. Rugăm preoții și fruntașii bisericești etc. a comanda icoane sfinte prin redacția foaiei noastre la pictorul Ioan Tudor și-i asigurăm, că vor fi mulțumiți. Dl Tudor are deja câteva comande.

Stațiunea din Bilac pentru armăsari va fi strămutată la Juc (comit. Cojocnei). Aici s'a și început ridicarea zidurilor trebuincioase.

Crișmele închise. Alte două comune au hotărât, ca crișmele să stea închise în Dumineci și sărbători. Comunele sunt: Rebrisoara din ținutul Năsăudului și Csernaton din Săcuime. — Bune exemple de urmat.

Filiala „Cordianei“. Onor. public este avizat, că filiala din Agnita a băncei »Cordiana« (Fotelde) este deschisă în toate zilele dela 8 până la 1 oră d. a. și dă împrumuturi pe cambii și ipotecă și primește depuneri cu 4 $\frac{1}{2}$ % și 5%.

Bisericea din Gerebencz a dăruit o sfântă Evanghelie Sava Muntean și soția sa Florea, aflători în Cleveland. Evanghelia a fost procurată prin librăria W. Krafft din Sibiiu.

Cale ferată nouă. »R. B.« scrie, că la linia Dej—Gălgău să va adauge o linie nouă ferată. Ministrul de comerț a dat îngăduință, ca dela Baia-mare și Baia-sprie spre Șișești, Mânăștur — Borcut până la Lăpușul-unguresc, de aici prin Mașca, Dănești, Dragu, Poiana-blenchi până la stațiunea Gălgău să se facă o nouă linie ferată.

E foarte greu

dacă nu chiar imposibil să afii un astfel de mijloc, care să fie atât de bun în efectul pentru păstrarea sănătății copiilor ca și Emulsiunea lui Scott. Aceasta dă organismului tinăr putere cu totul nouă și-l ajută să treacă peste greutatețile dezvoltării. Emulsiunea lui Scott e fără îndoială mai bună, decât oleiul obicinuit de ficat de știucă.

Pescarul cu știuca mare este semnul de garanță pentru veritabila procedură a lui Scott. 24 3—8



Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, au mai dăruit: Alexandru Popa, paroh (Lisa) și soția sa Ana n. Cloaje 2 cor. Emil Micla, ales paroh în Sârbi (r. Iliei) și soția sa Teodora n. Vele (Arghihat) 5 cor. Ioan Ilieș, propr. în Tothaza, din privilegiul așezării cumnatului său Emil Iustinian de învățacel faur la măestrul Alexandru Nemeș (Sibiiu), 2 cor.

Cine vrea să fie frumoasă? Sunt puține dame în țară, cărora să nu le fie cunoscută renumita alifie de obraz a farmacistului din Arad Clemens de Földes. Intre toate mijloacele cosmetice Margit-Crème a lui Földes să bucură de cea mai mare căutare, fiind aceasta total nestrictăcioasă, în câteva zile depărtează toate necurățeniile pielii, pistrii, bubițele, mitesserii, petele de ficat, crețele etc. și schimbă ca prin farmec fața în netedă, vioaie, fină și tinerească. Acest mijloc e potrivit nu numai pentru înfrumosearea pielii obrazului, ci și pentru înalbüirea grumazului, a umerilor și a mânilor. Prețul unui flacon mare cor. 2 a unui mic 1 cor. Efectul Margit-Crème i îl potențează să p un ul-Margit. Toate acele dame, cari folosesc pudră, laudă pudra-Margit în deosebi, ea ține fața uscată și o scutește de soare și vânt. Acești articli speciali de toaletă să pot căpăta în toate farmaciile. Să ne păzim de imitații! La dorință primește fiecare dela producător farmacistul Clemens de Földes în Arad cartea »Ingrijirea frumseții«, pe postă, gratis.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 9—42 a lui Sarg

cremă de dinți acinounjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

N. H. în P. In nr. acesta n'a fost loc. Vine în nr. viitor. Mulțumite și salutări.

St. St. în Insbr. Noi am trimis de aici foaia regulat. Acum trimitem a doua oară. Vezi acolo la poștă.

V. O. în Sec. Am trimis cartea în 17 Martie. Caută la poștă.

L. B. în Vad. Scrie-ne când și câți bani ai trimis și prin ce bancă? Numai așa putem isprăvi cum scrii.

Abon. 2471. (Someșul r.) Nu mai este nici un fel de Călindar pe 1907. Ce să facem cu banii?

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Prea stimată doamnă,

știți pentru ce, la cumpărarea cafelei malț trebuie să înțonați apriat numele »Kathreiner«?

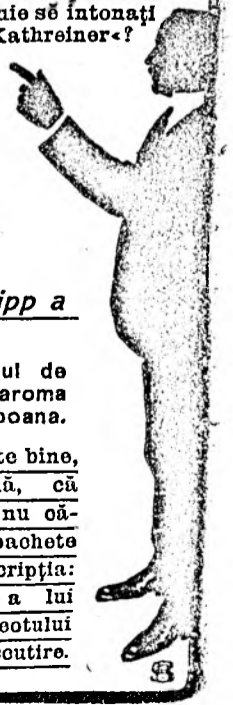
Pentru că altcum vă espuneți la pericolul a primi o imitație de mai puțină valoare, care e lipsită de toate avantajile, prin carisă distinge »Kathreiner«!

Căci numai

Cafeaua malț-Kneipp a lui Kathreiner

posede prin modul de pregătire particular aroma și gustul cafelei de boana.

Insemnați-Vă deci foarte bine, prea stimată doamnă, că »Kathreiner« veritabil nu oăpătați decât numai în pachete originale închise, cu inscripția: »Cafea malț-Kneipp a lui Kathreiner« cu chipul prootului Kneipp, ca marcă de souting.



Apărăm stomachul și intestinalele copiilor, dacă amestecăm cu laptele de vacă făina-Kufek pentru copii, de oare-ce laptele atunci nu să încheagă în noduri, ci în pihe fine și nu să fermenteze așa ușor. Amestecul făinei Kufek pentru copii, cu lapte, apără nu numai stomachul și intestinalele contra îmbolnăvirilor, ci face cu mult mai nutritiv laptele și regulează escelent mistuirea. Copii nutriți cu făina Kufek progresează bine și nu li-să perturbă mistuirea.

134 B 1-1

Pentru economi!

„Peronospin“. Mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor. De ne-asămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință »Peronospinul« decât piatră vânăta.

Cu »Peronospinul« stropind via 1 lit. de apă vine la 60 fil. pe când cu piatră vânăta 1 cor. 60 fil. fiind piatră vânăta foarte scumpă.

Ca fiește-care proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul »Peronospin«, dau favorul acela, — că deja la comanda de 8 pachete trimit francat.

Prin întrebuințarea »Peronospin«-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vinete, nu să ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatră vânăta înverzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței. Praful de stropit al meu, face via mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. Prețul unui pachet este 60 fil. „Peronospinul“ este deja de 6 ani în întrebuințare cu cel mai frumos rezultat.

Revânzătorii — comercianții capătă rabat. *Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor.* Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stăpînire a acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau toate. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mîncărimea păduchilor, prin care mîncărime sunt reținute în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul chiar perd din valoare. De aceea, fiecare econom să întrebuințeze această unsoare — căreia e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor lichieri. Cine vîoeste a-si prepara rum și lichieri foarte bune și ieltine să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă pentru rachiu de prune, trebere, sligoviță, borovickă și altele. Cine cere preț-curant îl capătă gratuit.

Toate acestea să capătă la

CORNEL DEMETER, apotecar Szászváros
81 B-10 piața Școlii 85.

Se caută

doi tineri absolvenți de școala comercială, pentru biroul Societății Române pentru Industria forestieră »Oltul«.

Cererile să vor adresa cel mai târziu până la 1 Mai a. c. Administrației Societății »Oltul« în Brezoiu (România).

Condițiuni foarte avantajoase. Post sigur și durabil. 96 1-3

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru risărire franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmacia la Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; în Turnul (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Fentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-șăros: farmacia Lederhäger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se cază pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 5 10 -

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțătorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 4-

Mare neguțătorie de vinuri

„Mönchhofkeller“ Sibiu.

și recomanda marele său depozit de vinuri escelente, none și vechi, cum și diferitele sale vinuri de masă și dessert, cu prețurile cele mai ieltine, en gros en detail.

Vin nou per litră 36, 40 până la 44 fil.

Vin vechiu per litră dela 44—56 fil.

Cu distincă stimă:

LUDOVIC FRONIUS

90 1-3

„La Croitoria universală“

Ioan Petrașcu

strada Cisnădiei Nr. 32 SIBIU strada Cisnădiei Nr. 32

Subscrisul îmi iau voe a aduce la cunoștința onoratului public, că cu 1 Martie a. c. a trecut în posesiunea mea, prin cumpărare

Prăvălia de uniformare

(J. ÖSZY.)

din strada Cisnădiei Nr. 32. Deci mă aflu în plăcuta poziție de a servi onoratul public cu tot felul de lucruri trebuincioase și cu prețuri reduse și anume, pentru civili: gulere, manjete, cravate, cămeși de iarnă și de vară, umbrele (ploiere), batiste, ciorapi, mănuși, etc.; iar pentru militari: chipiuri, gulere, port-epee, pinteni, săbii, mănuși de toate categoriile, diferite șinoare, bumbi pentru manjete și pept, și tot felul de bumbi pentru diferite uniforme, etc. etc.

Tot în acest local primesc tot felul de comande pentru

haine civile și militare,

cari le pregătesc după cele mai moderne cerințe, în croitoria mea. Asemenea confecționez reverenți și tot felul de ornate bisericesti, precum și jachete pentru dame.

La cerere de urgența pot liferă un costum în timp de 24 ore.

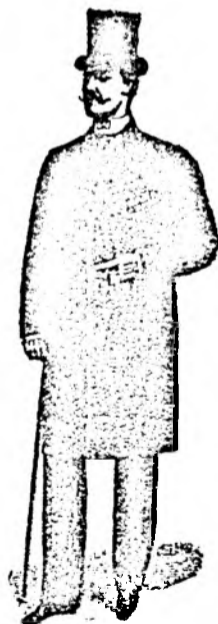
Comande se pot face și prin postă.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul sprigin, și asigurându-l de un serviciu satisfăcător, semnez

50 4-5

cu toată stima

Ioan Petrașcu.



Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 11-52

— Intemeiată la anul 1868 —

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spess de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: $\{$ Capitale asigurate asupra vieții: $\}$
94,975.294 coroane. $\{$ 9.293.195. coroane $\}$

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120.15 c. pentru capitale asig. pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:

Direcținea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soiuri de săpun

in o calitate așa de esolentă, încât aceste pot susținea comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătatea și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

22 6—

În interesul propriu

damele și domnii

își acoper lipsese în

confecțiune de dame, domni și băieți

in prăvălia de artici de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Plaza mare Nr. 3, in noul palat al institutului Bodenkredit

— Cel mai bogat asortiment, artici cei mai fini. —

Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

— R. GRÜNBERGER —

prăvălie de artici de confecțiune.

Mare asortiment in mantale pentru teatru și soarele.

262 20—52

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară in mare asortiment

noutățile

soafte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se confecț. după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saeko, Jaquette, și haine de saloa, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate in atelierul meu lmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

In cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine in timp de 24 ore.

27 11—

Nu numai se cetim

ci trebuie să probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Dresden și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și liber de pistru, cum și o coloare delicată a feții.

Să află bucată cu 80 fleri in Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummel, str. Turnului, C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe in Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher.

85 50 - 60

Real și bun!

Orologiu minunat de buzunar și lanț, numai pentru 1 fl. 40 fl.

50.000 buc. am cumpărat, din cauza disolvării unei fabrici elvețiene de oroloage, de aceea trimit 1 orologiu de buzunar de argint Gloria Anker remontoir de precisiune, 36 ore, lanț aurit frumos și joujou, cu mers regulat, pentru care să garantează 3 ani in scris, numai cu fl. 1 40.

Espedarea per rambursă prin

I. casă de negoț germană

S. KOHANE, Cracovia Nr. 146.

Pentru-ce nu convine banii retour. Multe scrisori de mulțumită.

7 10-12

Fără îndoială cele mai bune și
— mai ieftine —

lumini de ceară

in toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpeta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun
strada Gușteritei 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,

— strada Cisnădiei. —

16 13—

Un taur

în vârstă de 19 luni, de rasă curată Pinzgau, provăzut cu certificat, să afle de vânzare la subscrisul

Ioan Cloaje

95 1—

Boița, posta Nagy-Talmács.

2 vieri

rasă de Basna, de câte un an, cu certificat, sunt de vândut cu preț potrivit, la

Ioan Klöss

92 1 -1

Cașolț (Hermány) 39.

Moara de benzin

de 12 puteri de cai în stare foarte bună, să vinde din mâra liberă împreună cu intravilanul unde să afle ea.

A să adresa la proprietarul

Simion Ispas

93 1—2

Oláh-Dálya (Alsó-M.-Váradsja).

AGENȚI

de diferite branșe, cari voiesc să câștige mulți bani, să-și dea adresa și informații mai de aproape. Să potrivește pentru ori și cine.

A. Hübscher,

94 1—3

Praga. 1572—II.

LIPIK în Slavonia.

Stațiune de cale ferată, postă și telegraf.

Scaldă de rangul prim. — Comfortul cel mai mare. Singura termă (64°C) alcalică, cu conținut de iod pe continent.

Rezultate neîntrecute de vindecare la toate afecțiunile catarale ale membrilor de mîstuire și rină, la dlatesa aorimei ndului, la podagră, reumă și ischias, serculoasă, rachitis și la toate boalele de sîngo.

Cură de beut, scaldă termale, institut de cură de apă, inhalator.

Zece medici distinși în locul de cură.

Prospecte și informațiuni dă

85 1—3

Direcțiunea băilor.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

●● noutățile ●●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquette, frăcuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.

159 35—52

„BUNGĂRZIANA“.

REUNIUNE DE CREDIT ȘI ECONOMII CA ASOCIAȚIUNE ÎN BUNGARD.

Convocare.

P. t. membrii însoțirii „Bungărziana“ reu. etc. în Bungard se convoacă la

adunarea generală ordinară

ce să va ținea în 7 Maiu a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală pentru tractarea următorului

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii.
3. Raportul conziliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1906.
5. Curentii.

89 1—1

Bungard la 12 Aprilie 1907.

DIRECȚIUNEA.

Active	Bilanț cu 31 Decemvrie 1906	Pasive	
Cassa în număr	43 87	Părți fundamentale	1596 76
Imprumuturi	4923 59	Fondul de rezervă	135 82
Mobilier	243 —	Interese tranzitare	88 44
Amortizare	23 — 220 —	Depuneri spre fructificare	958 48
		„Albina“	2373 —
		Profit curat	35 01
	5187 46		5187 46

Debit	Contul profit și pierderi	Credit	
Amortizare din mobilier	23 —	Interese de imprumuturi	250 98
Interese după depuneri	88 12	Provizioni	72 31
Interese după părțile fund.	60 —		
Spese	167 16		
Profit curat	35 01		
	323 29		323 29

Bungard, în 31 Decemvrie 1906.

Ioan Modran m. p. director. Nic. Bolcan m. p. Nic. Imbăruștu m. p. Toma Ciora m. p.

Nicolae Opreș m. p. cassar

Examinat și aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare.

Bungard, la 1 Martie 1907.

George Modran m. p. Petru Fluerașu m. p. Ioan Frățilă m. p. George Frățilă m. p. președinte. membru. membru. membru.

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cai.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2 80.

De peste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte și rentărirea după strapațe, învîrtoșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai esceleste prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-ourante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 I. 22—25

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

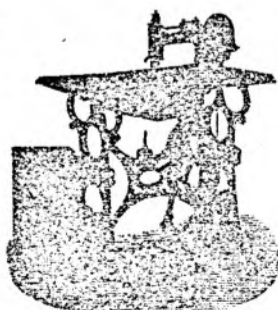
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

17 13—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.



Toate scaturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, alelari fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sînt executate prompt, lația și conșiențies cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Din luptele parlamentare.

Vorbirea deputatului Vasile Goldiș.
(Sedinta de Vineri, 5 Aprilie).
(Urmare.)

Să vede deci, că pentruca un popor să ajungă la o cultură mare, nu e neapărat de lipsă, ca statul să-și însușească dreptul exclusiv al instrucției. Și în evul mediu unde a luminat faclia civilizației? Unde au fost rădăcinile culturii în evul mediu? În apropierea bisericilor și în mănăstiri. Acolo au fost izvoarele culturii de astăzi, a culturii vechi, care a fost socială și a culturii medievale, care a fost creștină. Astfel nu se poate susține, nici motiva de ajuns că astăzi „numai“ statul ar avea dreptul de a se îngriji de instrucție.

Ideea aceasta să războiește și cu ideea libertății; pentrucă, la adecă, instrucția este mai înainte de toate datoră și dreptul părinților. Chiar și viața animalelor ne arată acest exemplu. Și la animale părinții își îngrijesc feții până atunci, când aceia sunt în stare a-și câștiga singuri recerintele existenței lor. Cel mai natural drept al părinților este acela, de a exercita o influență asupra creșterii copiilor lor și cine vrea să-i lipsească de acest drept, acela aduce o insultă ideii libertății. Pentru mine lucrul acesta este foarte clar și mi-ar plăcea mult, dacă cineva ar pune la cale în alt loc o discuție pro și contra pe tema aceasta. Nu voesc să țin dizertații asupra chestiei, cari dintre mijloacele educației sunt mai eficiente; dar, la toată întâmplarea, sunt de credință, că cine vrea să scoată dreptul educației din sfera drepturilor individuale, acela nu lărgeste libertatea, ci o îngustează.

Lucru ciudat, chiar în acea parte s'a accentuat mai cu stăruință cerința ca învățământul să fie statificat, unde sunt cei cari afirmă că stau în serviciile democrației. (Zgomot.) Eu, onorată Cameră, nu cunosc nici democrație de naționalitate, nici democrație confesională, fiindcă democrația nu poate fi decât una. Cei cari vreau să le ia părinților dreptul de a avea și ei influența asupra copiilor lor, nu sunt democrați adevărați. Temelia adevăratului popor trebuie să fie familia. Unde se desface legăturile familiei, se zdruncină însași temelile vieții de stat. (Aprobări vii.) Nu sunt prieteni sinceri ai democrației cei cari cer ca societatea, părinții, confesiunile să fie despoiate de dreptul de a avea și ei influență asupra educației.

dl raportor a afirmat, că dreptul confesiunilor, mai ales dreptul confesiunilor creștine, de a înființa școli, e un drept, pe care statul l-a cedat confesiunilor. Concepția aceasta e absolut greșită. Dreptul confesiunilor creștine de a educa își are rădăcinile în religia creștină, căci doară Domnul nostru Isus Christos a fost cel dintâi, care a zis: „Mergeți și învățați popoarele,“ și tot El a zis: „Lăsați copiii să vină la mine!“

Așadar confesiunile nu dela stat au primit dreptul, ca să instrueze. Aceasta nu o recunoaște nici odată nici o confesiune creștină.

Cine ar pretinde să abziecă aceste confesiuni de dreptul lor de a instrua, ar provoca o disperată luptă culturală.

On. Cameră! Acest drept al confesiunilor nu numai că se cuprinde în dogmele noastre creștine și în legile noastre, ci e o cerință a naturii.

Nu e nimenea în Cameră, dar nici afară de Cameră nu cred să fie mulți, cari să afirme că nu moralitatea e temelia culturii. Iar fără religiozitate nu poate exista o moralitate durabilă. — Am cetit de multe ori despre nește principii contrare, dar ori cât m'am sfortat, n'am fost în stare să pricep, că poate fi moral un om fără credință religioasă.

Dacă admitem că baza oricărei culturi adevărate, — pentrucă sunt și pseudo-culturi, — este moralitatea, — ceace trebuie să recunoaștem, — atunci se invederează că trebuie să încredințăm confesiunilor creșterea copiilor, — care au chemarea de a le da o creștere morală. — nu ca statul, care n'are religie.

E cu drept să afirmăm că statul modern e fără religie, de oarece el e despărțit de oricare dintre ele. Așa e statul modern.

Așadar, cine vrea să încredințeze statului instrucția copiilor, — vrea să deschidă calea creșterii imorale și anti-religioase. Statul se poate separa de cătră biserică, — pe cum am văzut în Franța. Dar noi creștinii buni, nu putem să aprobăm acest paș.

Nu putem separa însă pe om de biserică și de religiea lui, dacă nu vrem ca omul acela să devină un animal sălbatec. Dacă ne întrebăm despre scopul existenței omului pe pământ, — trebuie să o spunem, că e: fericirea omenească.

Iar dacă vrem să aflăm că ce este fericirea asta, — ori cât am umbla, vom ajunge la rezultatul că e: mulțumirea internă.

Eu nu cunosc o putere materială care să promoveze aceasta mulțumire ca religiea, — credința. — Eu cred, prin urmare, că atunci când va sosi timpul și prevăd deja din multe semne că acest timp nu e departe, repet, când va sosi timpul ca să se prezinte acestei Camere o lege despre statificarea întregului învățământ poporal, vom avea onoarea de a-l vedea pe dl ministru de instrucție în tabăra noastră, (Haritate.) înțeleg în tabăra celor cari vor lupta ca să li-se redea confesiunilor dreptul de-a îngriji ele de educația poporului.

Nici de altminteri nu sunt prietenul omnipotenței statului. Omnipotența statului paralizează forțele sociale, paralizează organizația sănătoasă, care în virtutea legilor firii e chemată să dea impuls, să plămădească viața statului. Evoluție socială sănătoasă, după părerea mea, numai acolo e cu puțință, unde statul nu se amestecă în desfășurarea evoluțiunii naturale; cei cari fac dimpotrivă, cei cari vor să pună zăgaz curentului, se vor convinge că nu zăgazurile vor fi tari, ci curentul vieții, care va zdrobi zăgazurile.

Nu este aceasta numai părerea mea, că statul nu este dator a se amesteca în chestia educației în așa măsură, cum se amestecă acum în Ungaria și că nu este mai ales dator a lua cu totul în sarcina sa chestia educației; ci părerea aceasta este totodată și a celor mai distinși pedagogi. Imi voiu lua libertatea să cetesc numai părerea unuia, alui Ziller.

Acei, cari se ocupă cu pedagogia, vor ști, că Ziller este unul dintre întemeietorii pedagogiei. El a zis, că acolo, unde e de lipsă, statul este dator a organiza școala; dar numai în mod complector. Dacă s'a făcut aceasta, retragă-se și să lase chestia în grija autorităților.

Instrucția va putea înflori numai atunci, dacă statul va renunța la dreptul abstract, pe temeiul căruia considera până aci instrucția drept o parte întregitoare a guvernamentului de stat.

Așadar și marii magistri ai pedagogiei sunt de părerea, că învățământul poporal se face mai bine așa, dacă se face din partea societății, și urai ales din partea confesiunilor. și că statul nu este îndreptățit a și-l însuși exclusiv numai sieși. În privința aceasta m'ași fi împăcat în câțva cu aceea mărturisire, că guvernul de acum și mai ales dl ministru al cultelor nu este adictul statificării

FOITA.

Maica Domnului știe, și-mi va ajuta.

Poveste din popor, cul. de Petru G. Orișteanu.

(Urmare și fine).

Odată împăratul cel tinăr adecă bărbatul Mariei primi dela împăratul vecin o rugare, ca să dea de veste și să caute în țara lui pe fata lui, — care, în tîmpul cât el a fost la bătaie, a fugit de acasă.

Aceasta fată perdată pe care o căuta acum, nu era alta dragii mei, decât Maria, dar fiindcă ea nu voi să spună nimie bărbatului său cine este fl lăsă, să se ducă să caute și el prin împărăția lui.

Căuta-ta el mult împăratul după aceea fată perdată, — fără a ști, că aceea e nevasta lui, — dar neaflându-o să întoarcă acasă. Aci să sfătui el cu nevasta lui, că ar fi tare frumos din partea lui, dacă s'ar duce în persoană să spună împăratului, că nu i-o aflat fata și așa să-l mai mîngăie în marea supărare ce l'a ajuns. Își luă deci rămas bun dela nevastă și părinți și pleacă la drum, rugându-i

pe cei rămași acasă să-i mai scrie din când în când de s'ar întâmpla să nu vie curând acasă.

Nu mult după plecarea lui de acasă; nevasta născu doi gemeni atât de frumoși ca și cari alți mai frumoși n'au putut să fie pe lume.

Părinții scriu îndată feciorului despre aceasta veste îmbucurătoare și-l roagă în carte, că fără zăbavă să plece îndată acasă.

Cartea a fost dată unui ostaș cu aceea poruncă, să ducă cartea și să o dea chiar în mâna feciorului lor.

Ajungând ostașul la curtea împăratului vecin, să roagă să fie lăsat să o dea el în mână, deoarece așa i-a fost porunca...

Până una alta, el spuse unei femei bătrâne din curtea aceasta și aceea, că împărăteasa lor deși e fără mâni, totuși a născut doi gemeni frumoși ca soarele.

Femeia cum auzi acestea, făcu cunoscut și împărătesei, care la auzul acestora să făcu galbenă ca ciara, și roagă pe femeie să facă cum va ști și să ia cartea dela ostaș și să i-o aducă ei. Bătrâna făgădui împărătesei, că ea va face lucrul acela deci, fără a perde multă vreme, merge la ostașul cu car-

tea, îl cheamă în culină, unde îl ospătă cu beutură până l'ameți așa de bine, încât adormi. Bătrâna punc iute mâna pe epistolă și o duce la împărăteasa. Aceasta desfăcu cartea, o ceti, și scrise cu mâna ei o altă carte, ca și când ar fi scrisă de părinții lui cumcă: Maria a născut doi gemeni, cari samănă mai mult a câni decât a oameni și că ea s'a făcut o blăstămată, nemai ascultând de ei de loc. Aceasta epistolă fu pusă în buzunariul ostașului în locul celeialalte, iar soldatul trezindu-se fu lăsat să dea scrisoarea împăratului lui. Acesta cetindu-o, să făcu galbin de moarte și scrie răspuns părinților lui, că ori cât de urâți vor fi copiii și ori cât de blăstămată s'ar fi făcut mama lor, ei să o grigească, ca să nu ducă lipsă de nimica, până va sosi el acasă.

Ostașul luând cartea să abătu, la sfatul bătrânei iar pe la culină, unde căpătără beutură iar ca mai înainte, pîn ce să ameți și adormi.

Bătrâna luă și aceasta carte și o duse împărătesei, care după ce ceti și aceasta scrisoare, o ținu la sine, scriind ea alta în numele feciorului de împărat, că dacă așa e treaba cu soția lui, să o prăpădească căci el nu mai vrea să dea față cu ea. Părinții cetind aceasta, mult să mirau și nu-și puteau da samă

exclusive, ci află că e bine, corect și salutar ea să se mențină dreptul confesiunilor de a înființa și susține școli. Dar dacă vom lua în seamă, că acest proiect într-o cât e congruent cu principiile arătate mai înainte, eu din parte-mi, aflu, că nu numai că proiectul nu este congruent cu acele principii, ci stă în contradicție directă cu acela. Mai înainte de toate proiectul e jignitor pentru confesiuni fiindcă la redactarea proiectului confesiunile nu au fost ascultate. Nu vreau să zic că ar fi datoria legislațiunii de a-i asculta pe toți aceia, cu privire la cari vrea să creeze legi.

Recunosc suveranitatea legislațiunii; dar așa cuget, că ar trebui să se facă totuși aceea, ce e cuminte și ce se cuvine. Când e vorba despre legea de presă se ascultă, de obicei, părerea domnilor ziariști. Când e vorba despre o lege a industriilor se adună măcelarii și ceilalți domni industriași și li-se ascultă părerea. Și se ascultă și părerea camerelor industriale. Cât pentru advocați se ascultă părerea Camerelor advocațiale. Așa cred, că atunci, când e vorba de un lucru atât de mare, când e vorba ca să se facă o schimbare a autonomiei de veacuri, garantate prin legi, a confesiunilor, — ar fi fost de cuviință a se asculta și confesiunile.

Molnár Jenő: Când e vorba de învățători, atunci să-i ascultăm pe preoți?

Vasile Goldiș: Și învățătorii aparțin Confesiunilor. Prin aceasta însă, guvernul nu s'ar fi obligat a accepta proiectul confesiunilor. Păruindu-se astfel, s'ar fi înlăturat cel puțin o săgeată veninoasă, pe care confesiunile cu drept cuvânt o simțeau în corpul lor în urmarea îngrijorării lor față de acest proiect. (Mișcare în stânga.) Atunci nu s'ar putea zice, că legea aceasta s'a făcut „de nobis, sine nobis“. Nici nu pot pricepe, ce interes a cerut, ca în cazul de față să se procedeze altfel, decât cum era la loc să se procedă. Acum câteva zile am citit (Voci: Să auzim! Să auzim!) că dl ministru de justiție a convocat o anchetă a ziariștilor, ca să le ceară avizul cu privire la o eventuală revizuire a legii de presă. Eu îi atribuesc importanță mare presei — sunt și eu ziarist — și am o deosebită stimă față de presă; dar așa cred, că și confesiunile sunt vrednice ca să fie stimabile și considerate — și atunci, când e vorba despre ele, ar fi lucru cuviincios, ca să se asculte și părerea lor. Adevărat, că mai înainte de ce s'ar fi prezentat proiectul lui Berzeviczy, confesiunile au fost ascultate, deși nu în mod oficial, ceea-ce noi am excepționat, ci dl ministru a chemat pe câțiva, după bu-

nul său plac, și cu aceștia a vorbit despre treburile naționalităților.

E foarte firesc lucru, că dl ministru a căutat să se concheme tot astfel de persoane la anchetă, cari aveau fericirea de a se bucura de simpatiile dlui ministru. Procedura aceasta, după a mea părere nu este corectă, pentru că dacă vreau să cunosc — din oficiu — părerea confesiunilor, atunci trebuie să-i ascult pe factorii competenți ai confesiunilor. (Mișcare în stânga. Voci între naționaliști: Să auzim! Să auzim!) Eu cred, că nu va, contesta nimeni, că au toată dreptatea confesiunile, când se simțeau jignite. Faptul e, că au fost jignite confesiunile atunci, când au fost ascultate în chestia unui proiect de lege, care le privia de aproape; fiindcă se poate, că prin aceea s'ar fi infundat calea agitațiilor pe această chestie și dl ministru ar fi putut să facă ici-colo atari schimbări în proiect, cari, poate ar fi mulțumit pe o parte mare a naționalităților.

Motivul, că proiectul acesta de lege ar fi din cale afară urgent, nu ajunge pentru a motiva neglijența aceasta. Recunosc și eu urgența proiectului acestuia în ceea privință ce e cu adevărat de dorit, ca învățătorii să ajungă cât mai degrabă la o plată mai bună; dar nu înțeleg cum pretinsa urgență a acestui proiect s'ar potrivi cu acea dispoziție a proiectului, că legea odată creată, le va obliga pe confesiuni numai după trei ani. Dacă putem să le lăsăm confesiunilor timp de trei ani pentru a se aranja în vederea acestei legi, atunci mai puteam să adăugăm încă două luni pentru a se da prilej confesiunilor ca să se pronunțe. (Mișcare în stânga.)

(Va urma)

Icoane sfinte.

— Aviz. —

Am făcut cunoscut, în mai mulți nr. iubiților noștri cititori, că la redacțiunea foii noastre se pot comanda icoane sfinte, atât pentru casă cât și pentru sf. biserică, lucrate în ulei, pe pânză, de pictorul nostru Ioan Tudor, pe lângă prețuri cu mult mai estimo ca la alte firme streine. Scopul nostru a fost și este să nu lăsăm ca ce avem noi mai sfânt, icoanele, să fie batjocorite, măzgălite, de către streini, ci să ne găsim măestri din sânul nostru, măestri români, cari cu dragă inimă să ni-le lucre.

Prețul icoanelor după mărime e următorul:

Grupa I-mă.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 12.— 14.10 16.20 24.20 28.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Adormirea Maicii Domnului, Buna-vestire, Nașterea Domnului, Fuga la Egipt, Isus în bis. (copil), La nunta din Cana, Isus pe mare, Isus învie pe Lazar, Schimbarea la față, Punerea în mormânt, Învierea, Înălțarea, Floriile, Pogorârea Duchului sf.

Grupa II-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 10.16 12.— 14.10 20.80 26.—

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Isus pe cruce, Înălțarea sf. Cruci, Ilie proroc în car de foc, Tăcerea capului sf. Ioan.

Grupa III-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 8.20 9.90 12.— 16.18 24.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Botezul D-lui, Costandin și Elena, sft. Dumitru călare, sft. George călare, Maica D-lui, Petru și Pavel, sft. Trăime, Arhan. Mihail și Gavriil.

Grupa IV-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 7.— 8.40 10.40 15.60 22.60

De grupa aceasta să țin următoarele noane:

Arch. Mihail, Arch. Gavril, Apostol (fiscare), Dl Christos, Isus în muntele Maslinilor, Sft. Dumitru, Evangheliștii (fiecare) Sft. Gheorghe, Ilie prorocul, Ioan în pustie, Sft. Nicolae, Dreptul Simion.

Afară de aceste se primesc și reparaturi de icoane sfinte bis. pe lângă prețuri convenabile. Aceste să se trimită spre reparare dlui Ioan Tudor în Șeica (Nagyselyk). La comandă să pictează și icoane sfinte pentru iconostas în diferite mărimi. Comandă primoste administrația „Foi Poporului“ str. Măcelarilor nr. 12, Sibiu.

Isus răstignit pe cruce (pictat pe tablă de fier pentru pus pe cruce de lemn între hotară sau la intrarea în sat).

Mărimea în centimetri 30/50 65/100
Prețul în coroane . . 11.60 27.—

Indemnăm deci din nou pe iubii noștri cititorii, cari vreau să aibă icoane sfinte, să facă comande la noi, amintind, că prețurile de mai sus sunt cu mult mai ieftine ca la alți vânzători.

de aceasta întorsătură a lucrului. Ei țineau, că feciorul dacă va afla despre frumoșii copii, va grăbi îndată la iubita lui soție, când ea, el scrie să o prăpădească cu copiii cu tot. Să sfătuiră ei mult după aceasta, că ce e de făcut, și ea nu cumva să fie ceva și mai rău, hotărâră să ducă pe Maria înapoi în acel codru pustiu, lângă acel izvor unde a fost găsită. Așa s'a și întâmplat. Maria a fost dusă dimpreună cu copilașii ei, iar acolo unde a vărsat ea atâtea lacrimi.

Vă puteți închipui dragii mei, durerea ce o va fi simțit biata Maria de astădată. Ea care a dat naștere acestor doi gemeni frumoși, gândindu-să la bucuria bărbatului ei când va afla, iată din nou să afle singură între fiarele pădurii.

Dar: „Maica Domnulul știe, și-mi va ajuta!“

Sosind feciorul împăratului acasă la părinții lui, s'a intristat foarte auzind ce au făcut cu soția lui și să începu o ceartă și un plâns în casa împăratului încât să fi avut inimă de piatră și tot s'ar fi mișcat văzând atâtea suferințe.

— „Tată și mamă!“ voi mi-ați scris câte rele toate despre Maria, en v'am rugat totuși să o grijiți, până voi veni acasă, da voi, o! voi părinții fără suflet mi-ați prăpădit-o, dar să știți că și eu mă voi prăpădi.“

Părinții însă să seuzau plângând, că ei numai dorința lui o au împlinit, deoarece el le-a scris s'o facă aceasta! Ba ei îi arătară chiar și scrisoarea și atunci să văzură că toate scrisorile sunt mincinoase și scrise de mână străină. Deci mai liniștindu-se ei, porniră cu mare suită să caute iarăși pe Maria.

Nu mult căutară și o aflară din preună cu drăgălașii ei copii tot lângă acel izvor, unde fu aflată dintăiu. Dar minunea minunilor, Maria acum era cu mâinile întregi și sănătoase. D-zău drăguțul i-a dat iară mâinile așa cum au fost, spre a-și putea griji de copilașii ei cei nevinovați.

Văzând ea pe soțul său căzu în genunchi înaintea lui și zise: „Maica Domnului știe, și-mi va ajuta!“

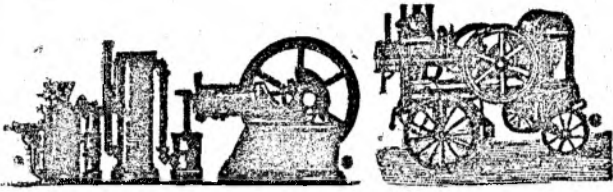
Acesta grăbiră dimpreună cu părinții lui a să ruga de ertare de ea, spuindu-i lucrul cu scrisorile.

Auzind ea de aceasta știu numai decât că maștera sa a făcut toate acestea; numai putând atunci ascunde tainele și durerile câte le-a suferit ca din partea acestei femei, descoperi totul dela început soțului său și mă zise: tu ești care m'ai scăpat din acel codru pustiu, tu ești care m'ai căutat, deși eu eram lângă tine, vino să mergem la tata să-i spunem și lui întâmplarea aceasta spre a se bucura și el cu noi.

Aflând împăratul despre fata lui s'a bucurat foarte mult, făcu apoi un ospăț mare mare ca cel dintăiu, care a ținut ani întregi. Pe nevasta sa însă, care astfel făcu cu Maria și care îl minți că Maria e fugită, o pedepsi cu aceea, că i-s'a tăiat mâinile și i-s'a scos ochii chair lângă acel izvor, unde multe lacrimi a vărsat fata lui rugându-se întruna: „Maica Domnului știe, și-mi va ajuta!“

Astfel iasă adevărul la fața luminei, și oleiul deasupra apei.

Cea mai bine probată
forță motrice pentru economia de câmp și industrie.



Locomobilele și motoarele Petrolin ale lui Bernhardt

Succează pe jumătate mai ieftin, ca mașinele de vapor și nu pretind mașiniști conșurați, se pot ridica liber de concesie, absolut sigure la mână, nu fac fum, nici funingine, nici miros. — Spese motrice (de mână) 5 fileri pe ciasul forței de cal.

Construcții de gaz sugativ
de 10 până la 100 forță de cal.

Cea mai ieftină putere motrică din timpul prezent.
Să cerem prospect dela

Fabrica de motoare și mașine c. și reg. priv.

G. BERNHARDT FII

Viena XII. Calea Schönbrunn 178/TS
sau la reprezentantul **IOSIF LIEDLER**
Sebeșul săseac, Transilvania.
293 12-12

Saduri de gard viu.

Saduri-Gleditschia

prosperază repede în ori-ce sol, prin spinii lor deși resistă oamenilor, cum și animalelor, trăiesc 70-80 de ani, pot fi făcuți așa de deși, încât nu pot pătrunde prin ei nici gălțile, porcii etc. Un gard vesinic, neprătuns. Avantajul lor principal este, că să pot sădi cu cel mai bun succes până pe la mijlocul lui Maiu, deoarece odraslele să pot păstra în ghețar. Prescripții tipărite despre sădirea și tratamentul dau la fiecare comandă. Dacă saduri de gard viu nu corespun, trimit îngrădături de sârmă, fabricatul cel mai perfect, 100, 150, 200 cm. late ieține



Porșor de viță de vie este cel mai frumos decor al fiecărei case. O colecție conștă din 8 soiuri conștinând 20 de rădăcini (butuci), o rădăcină produce 200 până 300 struguri.

Saduri de struguri

pentru întregirea lipsei la sădirea în table, în 60 de soiuri escelente de vin și desert, sortate strict, deplin dezvoltate, esemplare cu rădăcini moi de soiul cel mai curat

Delaware

vițe netede, care crește la fiecare oară, numai de soiul cel mai nobil, de 18 ani am sădit 40 iugăre. Un iugăr produce 35 hectolitri, vinul e dulce, tare, nu trebuie să fie astupat, nici tras. Pentru tratamentul lui nu să recere nici o știință, de aceea mulți vieri îi sunt dusmani. Descriere mai de aproape împreună, cu catalog ilustrat, cu cuprins instructiv și orientare asupra la tot trimite gratis și franco:

Gavril Nagy, proprietar mare de vii,
NAGY-KAGYA. 71 8-3

Corespondență în toate limbile.

Prima văpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen
str. Văpsitorilor (Färbergasse) 19.
Intrarea mai comod se face din strada Ocnei,
preia toate comenzile, ce se țin de această branșă,
și cari se oșecută conștientos și foarte ieftin.
12 5-

2 tauri

de rasă »Pinzgau« să afă de vânzare pe lângă certificat în comuna Lancrăm: unul la N. Petrașcu Nr. casei 260 în virstă de 1 an și jumătate, celalalt de 1 an și o fună la Ioan Ordean N. casei 107.

86 2-2

Norocul lui Török este vecinic.

Neîntrecut

o norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja am plătit onorațiilor noștri cumpărători în timp scurt mai mult de

30 milioane coroane de câștiguri

între aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de **600.000** coroane

câștigul cel mai mare de **400.000** coroane

cum și câștiguri 6 à cor. 100.000, 3 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000, 4 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari à 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, ce să începe în curând, bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de noroc. — În viitoarea, a 20-a, loterie de clase se vor trage din

91 1-5

125.000 losuri cu 62.500

de câștiguri de bani și anume în total în suma enormă de

16 milioane 457.000 coroane.

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane. Special 1 premiu cu 600.000, 1 câștig à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à 30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 și încă multe altele.

Care zi

a săptămânel are pentru
dta o deosebită

însemnătate?

Să se comande la noi număr de acela, care stă însemnat lângă ziua în care s'au petrecut evenimentele deosebite cu noi.

Duminică 4935	Luni 24299	Marti 68989	Mercuri 123039
Joi 5942	Vineri 24300	Sâmbătă 74369	

Plătirea conform planului a losului original de clasă I. este:

Pentru $\frac{1}{6}$ los original fl. — 75 sau Cor. 1.80, pentru $\frac{1}{4}$ los original fl. 1.50 sau Cor. 3.—
» $\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6. » $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri oficioase gratis. Comande la losurile de noroc de mai sus rugăm a ni-se trimite cu deplină încredere până în

28 Aprilie a. c.

fiindcă numerii noștri de noroc trec iute.

A. TÖRÖK & CO.

Casă de schimb soc. pe acții,

cea mai mare neguțatorie de loterie de clasă a Ungariei
Budapesta, Despărțământul de loterie de clasă a colecturii noastre principale.

Centrală: Servitenplatz 3/a în palatul propriu.

I. Filială: Theresienring 46/a. II. Filială: Waitznerring 4/a.
III. Filială: Museumring 11/a. Adresa telegrafică: Törökék, Budapest.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp., substituire pentru Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauti și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40 și C. 2.— se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.

Frumusețea.

Cea mai ferbinte dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosească de ori-ce ocazie, își vâpșește fața cu mijloace de necrezut, ceea-ce în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire extrem de mare până ce să restaurează carăși.

Resultatul unic în lume, ce l-a obținut farmacistul din Arad Clemente de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestrăicios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurățăniilor din față, pistrii, pete de ficat, bubite etc. Aceasta natural, că nu a sucs nimăru, deoarece secretul preparării Margit-Crèmei nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care și păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. Margit-Crème este prin urmare tot egal, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admoniază damele cu toată seriozitatea a nu-și unge fața cu tot felul de alifii; să folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medicii vestiți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrăicios și pentru conservarea frumuseții. Acest mijloc cosmetic (de frumusețe) de renume universal este Margit Crème a lui Földes care deja după o folosință de 4-5 zile schimbă total pielea feții, depărtează pistrii, petele de ficat, sgrăbunțele, mitesserii, roșata feții și a mânilor, dă feții frumusețe ideală, vioiciune și înfătoșare tinerească. Pe lângă aceasta Margit-Crème e deplin nestrăicios. Un borcanel costă 1 Cor. Săpun-Margit 70 fl. și Pudră-Margit (albă, roză și crème) 1 Cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. Margit-Crème a lui Földes să capătă în toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar dacă unde nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: Clemente de Földes, farmacist în Arad.

43 A 3-5

Deposit principal în Sibiu:
Fabriciu Guido, farmacie.
Gustav Meltzer, fabrică de săpun.
Meltzer, parfumerie.
Molnar I. C, farmacie.
Morscher K., drogerie.
Müller K., farmacie.
Rumler E., farmacie.
Pissel și Schmidt.
W. Föhrlich, în Agnita.
A. W. Lingner, în Sighișoara.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 86-52

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai balzumul lui Thierry

cu marca verde de călugărită. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.-.

Alifie de centifolii

a lui Thierry

Scutit prin lege!



contra tuturor ranelor, aprinderilor, rănilor etc. 2 borcane Cor. 3.60. Expedare numai cu rambursă sau trimiterea banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă sunt cunoscute de cele mai bune și renumite.

Comandele să se adreseze la Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe farmacii. — Broșuri cu mii de scrisori originale de mulțumită, gratis și franco.

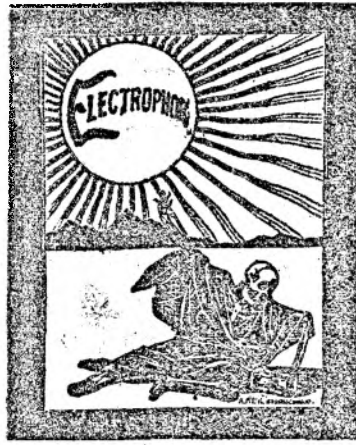
179 32-52

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Pentru omenimea suferindă prestă serviciul

neînlocuibil

„ELEKTROPHOR“ Electricitatea e viață!



Nu să poate îndestul recomanda tuturor oamenilor slabi, a folosi acest aparat electric, deoarece electricitatea întărește nervii, renouiește sângele, înviează simțurile, efectuează o activitate normală a sângelui și a sistemului nerva, ne ferește de cele mai multe boale.

Intinerirea și prelungirea vieții prin aparatul electro-medicinal original american, pentru întrebuințare proprie.

Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății de medicină în Paris: Nu numai, podagra reumatismul, sgarciurile, histeria, astma să vindecă în sute de cazuri prin electricitate și în toate cazurile să alină, unde știința medicilor a fost folosită în zădar, ci anume și la toate boalele de nervi, durere de cap, colică, tuiutul urechilor, insomnie, ipocondrie, în special la hemoroide, după câteva zile, uneori după câteva oare să ivește o alinare miraculoasă și cu deosebire la boale dăruoase femeiești bolnavii au aflat cu siguranță vindecare și alinare și pentru femei în stare big-zăvântată. Prețul aparatului mic complet, cu instrucție de folosire 25 Cor. (Numai pentru cei foarte sensibili). Prețul aparatului mare complet cu instrucție de folosire 50 Cor. (Pentru vindecare de boale cerbicoase) Aparat special foarte tare 100 Cor. Furnizarea urmează trimițând prețul înainte sau cu rambursă, prin

AUFFENBERG JÓZSEF, Budapesta VIII, strada Bezeredy 3.

Scrisori de mulțumită sosesc în continu. 44 6-10

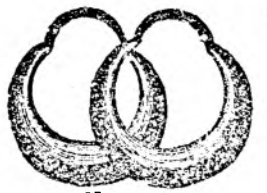
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvare, artiole de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.



Nr. 4017 A



Nr. 8800



Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fl. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fl. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

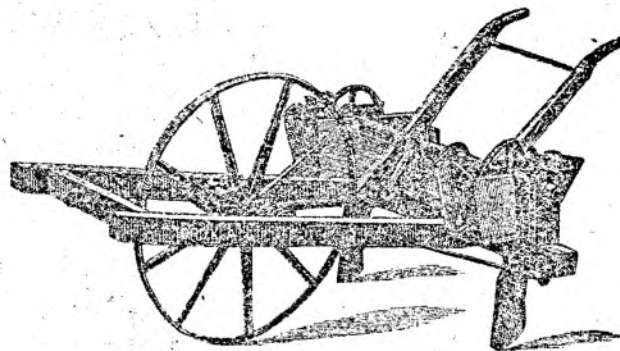
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai noue. Cinre de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.



Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de sămănat cucuruzul cu 2-3 sire, mașine, Titania de sămănat cereale. Prese pentru sămănte de ulei, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor, la comandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărbuni).

Prospecte, desemnuri și preliminarare de spese franco și gratis.

45 6-

Cernea de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta